

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

PIK XI. Ч. 50 (558).

СЕРЕДА, 11 ГРУДНЯ 1935.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 11th, 1935. No. 50 (558). VOL. XI.

ІТАЛІЙСЬКА АРМІЯ ПОЧАЛА ВЖЕ ТРЕТІЙ НАСТУП НА ЕТІОПІЮ

Аддіс Абаба, Етіопія, 7 грудня. — Італійська армія розпочала третій наступ на Етіопію. На обох фронтах відбулися серії бомбардувань з аеропланів, щоб зрушити знову свою армію по кількох тижнях бездіяльності. Маршал Петро Бадагайо одверто заявив, що він готується до наступу і захоплення столиці Етіопії. Уряд Етіопії перестеріг всіх воїнів, щоб оборонялися завзято свої позиції і відбили наступ наїзника.

У ФІР МАВНТЕЙН ОБРАНО БОЙОВОГО РАДНОГО

Фір Мавнтейн, Саск. — Тутешні бойові фармери добилися успіху у своїй кампанії виборів представника до муніципальної ради. Кандидатом бойових фармерів був Генрі Гольдберг, який отримав лише п'ять голосів менше, як обидва його противники разом, з яких один був консерватив, а другий ліберал. Висхід голосування показує, що фармери з кожним днем йдуть на ліво і розуміють потребу мати своїх справжніх представників в різних законодавчих установах.

СЕНАТОР ДІСТАВ ДВА РОКИ ВЯЗНИЦІ ЗА ПРИСВОЄННЯ ЧУЖИХ ГРОШЕЙ

Плант, Б. К., 5 грудня. — Тут скінчилася розправа перед судом присяжних проти сенатора А. Е. Платта, якого обвинувачено в спроневіренні 700 доларів. Судді присяжних визнали його винним, але одночасно просили головуючого суддю, щоб не видавав тяжкого приговору.

Сенатор Платта провадив асекюрайшн бізнес під своїм іменем. В 1931 році Генрі Аго дав йому \$700 на рахунок моргелу для Ірвін Бернарда, але Платта затримав ці гроші собі. Минулого року його фірма збанкрутувала і її пере-

СТУДЕНТИ В КИТАЇ ДОМАГАЮТЬСЯ ОБОРОНЧОЇ ВІЙНИ ПРОТИ ЯПОЇЇ

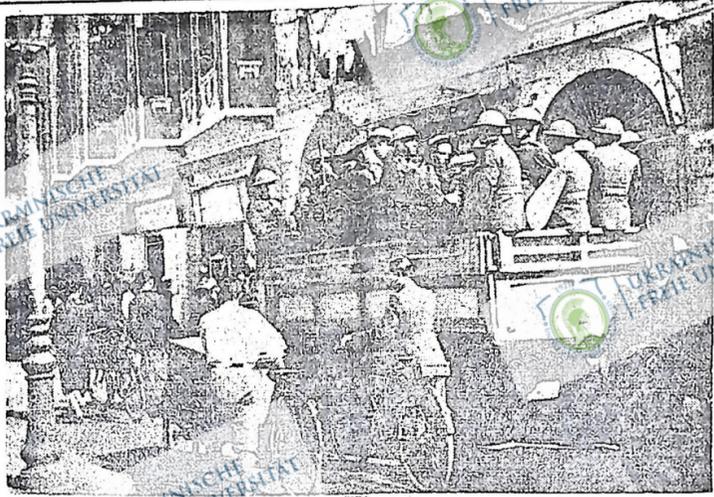
Пейпін, 9 грудня. — Дві тисячі китайських студентів демонстрували своїми вулицями міста, домагаючись війни з Японією, яка домагається заграти в Китаї. Китайські студенти і привітання агітації за створення "автономної"

ЗБІЛЬШИЛАСЯ ПШЕНИЧНА ЗАСІВНА ПЛОЩА В КАНАДІ

Оттава, 6 грудня. — Домініканські статистичні бюро повідомляють, що цього року засівна пшенична площа в Канаді збільшилася порівняно з минулим роком на 14,096, 200 акрів в порівнянні до 13,730,800 акрів, а вміщено було 3,886,800 акрів в порівнянні до 3,612,500.

Цього року в Канаді було засіяно 24,115,700 акрів пшениці в порівнянні до 23,885,000 в минулому році, вміщено було 14,096, 200 акрів в порівнянні до 13,730,800 акрів, а вміщено було 3,886,800 акрів в порівнянні до 3,612,500.

АНГЛІЙСЬКІ СОЛДАТИ ПАЦИФІКУЮТЬ НАСЕЛЕННЯ КАІРО



Бритійські солдати на вантажних автомобілях патрулюють вулиці Каїро — столиці Єгипту. Вони стріляють у студентів і робітників, які протестують проти британського імперіалізму. Вбито і ранено вже багато осіб, сотки арештованих.

Радянський Союз випродукував біля ЧОТИРИ БІЛЬЙОНИ БУШЛІВ ЗБІЖЖЯ

Москва, 4 грудня. — Йосиф Сталін, промовляючи вчора на конференції ударників-колгоспників, заявив, що нуджа злидні радянських селян у цю зиму.

"В царських часах від 20,000,000 до 30,000,000 селян жили в напівголодному стані — говорив він. Зараз це все закінчилося. Ми успіли вилімувати злидні і безробіття. Ми зараз на нашому шляху до заможності і добробуту".

АРГЕНТИНА ЗМЕНШИЛА ЗАСІВНУ ПЛОЩУ

Буенос Айрес, Аргентина, 5 грудня. — Загальна засівна площа пшениці, вівса і льону в Аргентині в цього року на 25 проп. менша, як була минулого року. Цьогорічна пшенична засівна площа становить 14,208,500 акрів, вівса — 6,573,980 акрів, а льону — 3,952,898 акрів.

ЕКСПОРТ ФАРМЕРСЬКИХ ПРОДУКТІВ ЗМЕНШИВСЯ

Вашингтон, 11 грудня. — Статистичний деп. Управління Торговлі повідомляють, що виробок жовтих і червоних картоплі в цьому році зменшився порівняно з минулим роком на 2,334,000 бушелів пшениці.

ПОВІТРЯНИЙ ПОРТ КОЛО КАНАДУ

Александрія, Єгипет, 6 грудня. — На 100-акровій площі коло Ісмаїї, недалеко Суейського каналу, в найбільшому часі пішуть окутані аеропланом.

В дореволюційні часи продукція пшениці вивозила від 80,000 до 100,000,000 пудів, з чого продавано за кордоном від 80,000 до 100,000 пудів, а в цьому році Радянський Союз випродукував біля 6,000,000,000 пудів збіжжя, або 3,700,000,000 бушелів. Кілька мільйонів селян перейшли до праці в індустріальні центри. Замість продукувати збіжжя, вони тепер споживають його.

"90 процент працівників випродукували збіжжя, а 10 процент відтиснули від нього праці" — говорив Сталін. Робітник знає, що матеріальний добробут робітника в Радянському Союзі значно поліпшився. Життя ста-

ПРОКУРАТОР НАМАГАЄТЬСЯ ПІСЛАТИ НА ЕЛЕКТРИЧНЕ КІСЛО 16-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ

Маунт Голлі, Н. Дж. — Гаворд Іствуд, прокуратор повіту Борлінгтон піддержав смертний присуд виданий проти 16-літнього фармерського хлопця Джекоба Цемієнті.

ПРОКУРАТОР НАМАГАЄТЬСЯ ПІСЛАТИ НА ЕЛЕКТРИЧНЕ КІСЛО 16-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ

Цемієнту, а з ним ще одного чоловіка, Джорджа Паденбрена, 28 років засуджено минулого тижня на кару смерті за вбивство 60-літнього фар-

БАРИКАДНІ БОЇ ЄГИПЕТСЬКИХ СТУДЕНТІВ НА ВУЛИЦЯХ МІСТА КАІРО

Каїро, Єгипет, 9 грудня. — Під час антибританських заворушень в Каїрі відбулися на вулицях міста, тяжко ранено 21 особу, десятки легше ранено і кілька десятків арештовано. Провід у заворушеннях, що відбулися в 6 частинах міста, вели студенти.

до кращим і веселішим. Це призвело до значного зросту уродин і зменшення смертності; з чого ми радіємо. Річний зріст населення нашої країни рівняється всьому населенню Фінляндії".

Говорячи про збільшення індустріального робітництва, Сталін закликав колгоспників до збільшення продукції збіжжя, щоб діяти норми 8,000,000,000 пудів.

ПРОКУРАТОР НАМАГАЄТЬСЯ ПІСЛАТИ НА ЕЛЕКТРИЧНЕ КІСЛО 16-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ

Виконання смертного вироку має відбутися 5-го січня.

ПРОКУРАТОР НАМАГАЄТЬСЯ ПІСЛАТИ НА ЕЛЕКТРИЧНЕ КІСЛО 16-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ

Як відомо, оба хлопці заявили під час розправи, що вони не вбили фармера, а хотіли на поліції про відмовитися від організації. Суддя Волден назвав смертний засуд "жахливим та нагадуючим середньовічне парарство".

ЗІНУЛИ 4 ШХАТАРІ

Стобенніл, Огайо, 6 грудня. — В шахті Ворнер Калеріс Ко. в містечку Волф Рон відбувся галуп претив 4 шахтарів. Ратушкова акція сьогодні витягнула 4 групи епіт камінь в шахті 6,400 футів від землі.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ Є ВЕЛИКИМ ЧИННИКОМ СВІТОВОГО МИРУ

Вінніпег, 9 грудня. — Радянський Союз є великим чинником і стабілізуючим впливом на світовий мир, говорив Едуард С. Картер, генеральний секретар Інституту мирних відносин, на мітингу маїтобського комітету Міжнародних справ.

"Найкраще поінформовані закордонні уряди в світі признають, що Радянський Союз не планує ніяких воєн за кордоном з метою військової агресії. Успіх Радянського Союзу в піднесенні життєвого рівня мільйонів бідняцьких селян неминуче мусить мати свій відгук по всьому світі!" — говорив Картер.

Говорячи про можливість війни між Японією і Радянським Союзом, він відмовився відповісти, але признав, що на випадок такої війни, Канада може стільки скористати, що поширити свій ринок пшениці в Японії.

Говорячи про ситуацію на Далекому Сході, він зазначив, що чинниками, які змінюють баланс політичної і економічної сили на Тихому океані в основному є такі чинники депресії, індустріалізація Японії

В МУНІЦИПАЛІ ЕРИКСДЕЙЛ ОБРАНО РІФОМ ПОСТУПОВОГО ФАРМЕРА ДЖ. ЛИНДЕЛА

Еріксдейл, Ман. — Джана Линдела, місцевого поступового фармера, обрано ріфом тутешнього муніципалу більшістю 47 голосів.

Джордж Слотер, бувший ріф, який теж кандидував, провадився й буде мати тільки довший відпочинок, якого він вже давно потребує. Свого часу, коли фармерська делегація предлужила муніципальній раді свої домагання, Слотер сказав, що слово "домагання" походить з російської мови. Тепер він може віддатися студі-

СТУДЕНТИ УНІВЕРСИТЕТУ ПРОТИ ВІЙСЬКОВИХ ВПРАВ І ОРГАНІЗАЦІЙ

Саскатун, Саск., 4 грудня. — Студентська рада саскечеванського університету винесла в попередок на своєму засіданні резолюцію, якою підтримує редакція студентської газети, щоб канадські офіцерські відділи тренування і інші військові організації не мали доступу на площу університету і зв'язки з студентами університету.

Соціалістичний редактор університетського тижневика риночав боротьбу проти військових тренувань студентів. Студенти, нісві лебати в цій справі, ухвалили одностайно резолюцію, щоб військові справи не могли вестити від університетського життя. Студенти

ПЕРЕСТЕРІГАЄ УТІЛЕРВЦІА, ЩОБ НЕ ШІРІВ АГІТАЦІЮ

Торонто, 6 грудня. — Мейор Симсон застав тут на дивч, щоб дасть інструкції шевфові поліції Дрейнеру, щоб вислав поліцію до агента німецької олімпіади. Поліцей має перестерігати його, щоб не поширювати німецької пропаганди.

і окупованої нею Манчжурії, соціальної і економічної успіх Радянського Союзу, об'єднання великої частини Китаю під проводом Чан Кай-ші, зміщення комуністичного проводу в Китаї і можливість відтягнення Британії і Сполучених Держав а Далекого Сходу.

РАДВЛАДА ВИКРИЛА КУБЛО ЕСТОНСЬКИХ ШПИГУНІВ

Москва, 3 грудня. — Радянська преса зв'язує вшанування день смерті Кірова, якого вбито рік тому, з викриттям кубла естонських шпигунів на радянській території.

Інвестиція після вбивства Кірова 1 грудня, 1934 року в Ленінграді виявила зв'язки між вбивцем Ніколаєвим і консулом агентом закордонної держави. Викриття естонської шпигунської організації в районах радянських кордонів, на лівніч від Ленінграду, пише "Правда", ясно вказує на потребу більшої пильності проти ворогів соціалістичної батьківщини. Найбільшу науку в цьому дала смерть Кірова.

юванні англійського словара й пірнути в науку етимології, а тоді переконається, що слово "домагання" є вживане в англійській мові й не має найближчої схожості з російським. В особі Джана Линдела трудящі фармери мають великого приятеля і оборонця їхніх інтересів. Новообраний ріф завжди боровся по стороні зубожілих і пригноблених фармерів, тому можна бути певним, що це боротьбу він продовжатиме на своєму новому становищу.

ФАРМЕРИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПРОДАЖІ ФАРМІВ ЗА ПОДАТКИ

Вінніпег, Ман. — Сильною опозицією фармери добились відложити продажі фармів за залеглі податки. Муніципал-Іл проголосив, що продасть 2 фарми за податки на 16 листопада, але фармери підняли протест проти цього гострий протест й продаж відложено до січня.

Тепер фармери муніципал-Іл мусять організуватися, щоб масовою акцією не допустити до продажі фармів в січні. В присутності кількох тисяч цієї справи треба присвятити якнайбільше уваги, щоб фармери об'єднали фронт і стали в обороні своїх домів.

ОЛЕСЬ ДОНЧЕНКО

РОДИНА МАРТИНОВИХ

ПОВІСТЬ

(Продовження)

Він був стрілочником, виконував комсомольські навантаження в осередку. Незабаром поступив до залізничного робітфаку, не кидаючи роботи. І тут, на лекції, він познайомився з Людою Мартиною, слюсарем з депа.

Ведмедикуватий хлопець, широкоплечий, з очима, що дивилися на околиці життя, як на небажане диво, звернув на себе увагу веселої, моторної дівчини. Вона чула, що він нікити сині і, якось уніївши на собі його погляд, зробила йому страшні очі.

— У-у-у! Ведмі-ідь! — загула вона. На великий її подив, хлопець ніяк не реагував на таке звертання. Він сидів за столом у червоному кутку, перед ним лежала якась потріпана книжка, він навіть не поворохнувся, очі його дивилися просто на Мартину, нічого не помічаючи. Вона зрозуміла, що її товариш по робфаку так заглибився в якусь думку, що зарве для нього ніщо не існує.

Він згадав цікавим. Люда підійшла ззаду й тихо лягнула його по плечу.

Борисчук здригнувся. Дівчина засміялася.
— Про віщо ти думаєш, ведмедку? Га? Лісовик Іванович? Він почервонів.

— З'якала ти мене, — сказав тихо й серйозно. — А що, лісовик невірний. Колись таким був. А зараз ось думаю про... про той поїзд, що на ньому інженер Булатов хоче встановити автоматичне регулювання.

Він з такою ясністю намалював її схему нового винаходу радянського інженера, так просто й зрозуміло розповів про значення цього винаходу, що Люда мимохіть заслухалась цього завжди мовчазного, сором'язливого хлопця. Виходить, що вона його зовсім не знала.

Скося поглянула на обличчя, яке просвічувало калиновим соком, і відійшла впевнитися, що це справді Терень Борисчук.

— Та ти, брат... — сказала вона й замовкла.
— Не лісовик? — договорив він за неї і глянув у вічі дівчині. Його вразили її брови, дві кострубатенькі брівки, що схожі були на нахорохорених півників.

— А що, хіба я тебе образила? — запитала вона. — Я ж тільки... жартувала. Ти сердилися на мене?
— Ні.

Мовчали. Він почав перегортати сторінки. Люда схилившись поруч нього на стіл, дивилася на малюнки. Це був журнал. Терень лочував на своїй руці, там же дівоче дихання. Йому хотілося, щоб ця хвилинка тягнулася якнайдовше. А вона бачила його велику мішу руку, бачила, як ворухиться на ній від її подиху золотисті волосинки і хотілося скубути за що шпичку шерстку.

Наступного вечора вони пішли вдвох у кіно. Вони сиділи поруч один одного в темній залі і, Люді було весело від того, що Терень тримав у своїй широчезній долоні її міцні, закручені від роботи пальці.

— Ні, ти такі лісовик, ти такі ведмідь, — сміялася дівчина. — Ну, в кого з хлопців єсть отакі ручища? Та це ж кліщі! Я дивуюся, як ти їй досі не переломив мені пальці.

Вони стрічалися найчастіше в клубі. Тут можна було спокійно поговорити і навіть готуватися до лекцій. Було час, коли Борисчук не бачив Люду. У ці дні він зводився як прив'язав до неї. Він зрозумів, що комсомолька Люда Мартинова була не тільки товаришем, вона стала тепер дорогою для нього дівчиною.

Вночі підвалило снігу. Терень узяв віник і лопату, виїшов з будки. Сніг на хрестовині жовто-брунатний, збитий підборами. Вранці тут пройшли в депо робітники. Йшли навпростець, через рейки й стрілочні переводи, утрамбували, посколиди чобітьми сніговий пух.

Хлопець зскрібав лопатою сміття, змішане з брудними кавалками снігу, відкидав від шпал кучугури. Тоді взявся прощати стрілку віником. Прикрутив гайку, поторсав болт. Знав, що стрілка в зразковому порядку. Машинист міг великим ходом сміливо вести поїзд. Аварія не загрожувала ніякому везові.

В даліні працював біля своєї стрілки Кирило Книш. Терень бачив, як він орудував ломом — щось несправно в старого. Осв він став навколочуши — так зручніше.

Чисте зимове повітря лоскотало ніздрі, легенькі дихали вільно, груди роздувалися, наче міх. Легенький струм вітерка приліс запах паровозного диму.

Борисчук пропустив пасажирський поїзд. Мимо промайнула одна обличчя. Колеса зацокали на хрестовині, машинист вів поїзд вилетів у степ. Терень довго дивився вслід за вільною вагоною.

Трудючий ранок починався з почуття великої радості, що світлим тривожним гулом кохалася в серці. Терень не впізнавав себе. Колишній лісовик, мовчазливий і похмурий, він стріляв блискучими очима, він тепер міг годинами мучити якусь пісеньку. Робота йшла жваво, весело.

Що переміну в хлопець помітив і його товариш.
— Терень наш бачиш, яким гармоністом ходить? — казав Кухлик, секретар комсомольського осередку. Він весело підоргував. Комсомольці жартували:

— Хіба не знаєш, Кухлику? Ного ж Мартинова в оборот узяла! Тепер нічого не вадить від лісовичка!

Кухлик робив вигляд, що нічого не знає. Хлопці розшарували: — Кухлик, а що ходити. Лекції вдвох проробляють. Пророк, хороний пареньок. Ну й Людка ж молодець! Веселює дівчина як огонь!

Секретар осередку посміхнувся скуюпо внутрішньою усмішкою і враз зробив серйозне, поважне обличчя. Зинці його очей потемніли, музичали.

— Як ти думаєш, чи не послати б нам Борисчука на горку? — запитав він. — Тут треба дати добрих комсомольців. Не вилізимо з прориву.

Члени бюро мовчали. Слів нема. Терень гарний стрілочник, дисциплінований комсомольцем, його робота на горці важка. Щоб бути башманником, добре знати техніку цієї справи.

ІТАЛІЙСЬНА ДІТВОРА — ЖЕРТВОЮ ВІЙНИ



Скоротивши навчання в школах, Муссоліні заставив дітей збирати метал для воєнної операції в Етіопії. Діти шло до того, що навіть відбирають всія металеві забавки, велосипеди, залізничні скарби дівчата, щоб перетоплювати їх на воєнні знаряддя.

— Чи справиться? — подав думку токар Лозовий. — У нас і старі башманники, трапляється, б'ють вагони.

Цього разу до певної ухвали не дійшли. Кухлик вирішив поставити питання спеціально на бюро осередку, закликавши актив.

Почав падати сніжок. Бавовняні метелики танули на розчервоному лиці молодого стрілочника. Недалеко, за кілька кроків від стрілки, зупинився маневровий паровоз.

З контрбудки виринуло машинистове обличчя. Терень побачив великий ніс картопляний, тонкі дугасті брови, ніби підвіряно їх лезом бритак. Ці красиві брови шпурочком ніяк не пасували до картопляного трубого носа.

Машинист хрипав гукнув:
— Що ти там поробляєш, хлопча?
— Як що? — відповів Борисчик. — Хіба не бачите, товаришу?

— Бачу, бачу. Стрілку вилізуюєш. Робота дурнів любити. Аж упрі середга! Для кого стараєшся?
Він зник у будці. Паровоз рушив далі — йому дали сигнал, що заласна путь вільна.

Терень аж отетерів з несподіванки. Довго ще стояв у вулках вигук: "Для кого стараєшся?" Хлопець відгадав у тоні цих слів їдку насмішку, відверте глузування.

Цей випадок чомусь так уразив хлопця, що того ж вечора він розповів про нього Люді. Але Мартинова сприйняла це інакше.

— Шкода, що ти не допитався, як його прізвище. Шкода. От, думає, сірничок-просачок, стрілку прощине: Не витримав, проговорився. На зборах би, мабуть, не сказав... Чи не ворог він?

Бюро осередку з активом Кухлик скликав наступного дня. На повісті денній стояло одно питання: допомога горці.

З горкою справді було негарзд. Зведення й рапортчики говорили про те, що не минає дня, коли б не було биття вагонів. Це неподобство набирало за останній час нечувані розміри — десятки пошкоджених, перевернутих вагонів, чокалічених, збитих. І так щодня.

Важно було з'ясувати причини прориву, розкрити болячки, що утворили на горці такий ганебний стан.

З цього й почав товариш Кухлик. Він змалював роботу башманників, наводив приклади, оперував цифрами. Виявлялося, що на горці майже немає комуністів, а відсоток комсомольців сміховито низький.

— Партизна організація посимає сьогодні на горку випробування своїх членів, — доповідав Кухлик. — Ми маємо докласти комсомольцями. Можемо ми це зробити негайно? — питав, обоводив суворі, скупчені обличчя активістів. Розумів, що питання серйозне і відразу його не розв'яжеш. Почкає, поки вемокчуться його слова кожному в мозок, поки викличуть реакцію. Бачив, як хмурить лоба комсомольці, як кар з депа Лозовий, як ворухиться важка наваля думок у варах очях Терень Борисчука. Ззаду на останній лавці звавтоузілася нестримно Люда Мартинова.

— Дай слово, — попросила вона.

Підвелась і хутко говорила, вимахуючи правою рукою. В так цього рухові підстрибували стрижені каштанові кучері.

— Ти питаєш, товаришу Кухлик, чи можемо ми негайно надіслати на горку комсомольців? Я не знаю, про що тут довго міркувати. Надіслати — іншої постанови не може бути. Техніч башманничій справі вони навчатся скорі і водночас піднимуть на належний рівень політичну роботу. Осв що найголовніше. А без цього не зліздіємо прориву.

Нахорохорені півники брів випинались вогнище і тріпичні смішно. Люда розчервонілась і, скінчивши головувати, зирнула на Терень. Борисчук не помітив цього швидкопогляду. Він сидів неворухившись, з застиглою думкою в зинцях. Йому все не йшов з голови машинист, що його Мартинова назвала ворогом.

Хлопець багато чув про підривну роботу, чув про випадки шкідництва, але йому ще ні разу не довелось побачити цього шкідника в вічі. Знав він, що ворога не помітити відразу, апан про його присутність руйнівну роботу, в голові розлітає нежені ще невідомі думки про шкідника і в думках гнх було уривок. Вважав майже дитячою цікавістю.

На горку треба було послати справді найкращих, випробуваних комсомольців і тому кожному кандидатуру обговорювали з особливою уважністю. Коли Кухлик назвав Борисчука, промовчав, тому важко було дити до слова слова, на його шкідництву, задовести при електричному світлі ербіва крапель-ва погу.

Слів нема. Терень Борисчук шного собі, підходящий комсомольцю. Отже я й думаю, що до цього сумніш там у мене нема, усвідомити за нього у мене нема, такі єсть...

— Ну, ну, кажі, товаришу Безвіконний, — підбадьорив його Кухлик, — кажі, як в тебе сумніви.

— Та от, к приміру, щоб башмак у його руці справді гальмував вагони, а не перекидав. Тут же вміня потрібіє. А Борисчук же стрілочник, не башманчик...

Він сів, ніяково кліпаючи повіками. І знов заговорив Кухлик. Дійсно, товариш Безвіконний має рацію. Щоб бути добрим башманником, треба опанувати техніку цієї справи. Але хіба товариш не знають, який Борисчук впертий, наполегливий? Кого ж і послати на горку, як не Терень? Він бачить меться, придивляється... Хай члени бюро й актив мають певність — Борисчук не підкачає!

Кухлик говорив і весь час дивився в Терень бік, скошуючи на хлопця трохи примружені очі. Від цього секретарського погляду, від його сім, Борисчука кидало впіт. Він боявся, що не виконає комсомольського довір'я, не справиться з новою роботою. І водночас розумів, що комусь же треба і комсомольців іти на горку, підсилити там собою кадрі робітників. Кому ж треба з комсомольців не тільки словом, а ділом ударити по прориві на горці, де щодня виходять востро вагони — розбиті завдяки неохайній, неуважній роботі башманників, понівечені заходами класового ворога — непомітного, прихованого...

І коли скінчив промовляти Кухлик, голови всіх мимохіть повернулись до Борисчука. Що скаже він?

Щось піби штовхнуло Терень з місця. Він устан. Стояв широкоплечий, незграбний і ведмедикуватий. Парубоцької шокі пашії здоров'ям, незайманою свіжістю. І таким хоршим, таким незабутнім здався він у цю хвилину Люді Мартиновій, що вона почувла, як гулко застукало під кохтиною серце — посилено гнало кров у всі кінці молодого дівочого тіла.

Борисчук швидко злянув на товаришів.

— Дур, товаришу. І все, — коротко сказав він. — Заделетіть до обідняку — високо нестиму звання комсомольця...

Можє, ці останні слова трохи брєніли пафосом, у них було трохи зовнішньої показовості, але в цю хвилину їх сприйняли з піднесенням, з полегкістю. Прорив на горці серйозно хвилював серця кращих комсомольців.

8

Старий професор Бурцов червонів, мружив на Гордія близькорі очі, метушливо протирав хусточкою спітнілі окуляри. Розмова ця була йому піднемім. Професор хвилювався, але вважав за необхідне відповісти Мартинову своє обурення.

— Так же не можна, колего, це не тактовно. Ви прилюдно зводили кінку мені обвинувачення. Прилюдно-с. От-с... Коли я не відповіду вимогам, так би мовити сьогоднішнього дня я можу піти. Можу-с. Але плямувати мої заслуги, колего, це вже з вашого боку...

— Професоре Бурцов, ви цілком даремне нервуєте. — Гордій глянув на нього з ледве помітною усмішкою. — Даремно, професоре. Ви не вірно тлумачите мої слова. Я ніколи не плямував ваших заслуг. Вони поважні. Але я закликаю вас виснести ваші досліди за двері вашого кабінету. Нам важно, дуже важно застосувати наші наукові відкриття, цілі досягнення в практичному житті. Треба, щоб ці відкриття користувались широкою масою працівників. Досліди треба провадити саме в цьому розрізі. От у чому сенс, професоре.

Бурцов вислухав, але пояснення його не задовольнило. Він пішов настобурчений, бурмочучи про вчинену йому образу.

В партійному осередку Гордія підтримали. Секретар осередку Іванчура довго розмовляв на цю тему з Мартиновим.

— Бурцова ми всі добре знаємо, — сказав він. — Старий спеціаліст, кабінетний учений. Прекрасно. Ми цінимо його знання. Але настав час розкрити двері кабінету. Ти, Мартинов, маєш рацію. І повинен тобі сказати, що старий нервує не тому, що ти відверто виступив і в такий спосіб "образив" його. Причина інша. Тут, коли хочеш, задріть. Що в тебе подумай сам: молодий вчений, комуніст Мартинов за кілька років досяг того, над чим Бурцов працював не одні десятиріччя. І хто зна — може він взагалі проти того, щоб Мартинов, "кухарчиний дити", мали такі успіхи. А оці Мартинови — ти розумієш, я кажу не про твою родину, а про кращих представників робітничого класу — мають уже блискучі перемоги на всіх ділянках життя. Мартинови — видатні вчені, талановиті скульптори й артисти, організатори... Мартинови — це творче ядро пролетаріату.

Присидівши в своєму кабінеті, Гордій згадав цю розмову. Мленя роздратованого професора й йому стало смішно. Так, так, прийшли Мартинови й сказали старому: "давайте, шановний академіку, працювати разом".

Дістав цигарку й запалив. Бездумно слідкував, як сипаваті кілька диму злітали над зеленій абажур лампи і тихо танули. Писемний стіл завалено розкритими книжками. Книжки всіюди: на стільцях, на канапі. В кутках три величезні книжкові шафи.

Дзвінок у передпокої вдарив у серце тині. Гордій чув, як мати побігла відчиняти. Кризь двері жіночий голос спитав про нього. Гордій пішов назустріч. Відразу впізнав той знайомий голос і, здивований, зустрів на порозі Ірину.

— Ірина Аркадьєвна!

Не ховаючи свого здивовання, запросив сідати. Вона з цікавістю обшарпала кабінет.

— Оже... — на мить занулась, — це ваша тиха пристрасть? Чи не так, Гордію Маркеловичу?

Сид довгих ній крадькома стежила за його обличчям. Він помітив, як ануляється її світлі зелені зинці. З морозу піжко подумелали її цюки й кінчики маленьких вух.

— Це не пристрасть і в усюмоку разі досім не тиха. Бачите, на яких хвилях і гоїдаюєсь, — очима вказав на розкриті книжки. — Тут буря, шторм на океані...

Так само посміхнувся майже невідомо куточками твердих губ. Ірина закинула ногу на ногу і занулась. Шюккове чорне плаття її зашепестало, зашуміло, як шпича.

А чому ж ви не спробували хутко глянути на нього. Сідайте. Осв тут, бачите, Ви пробачте мені, що я заважаю вам працювати. Ах, працювати? Ви здивовані з моїх відвідин? Я знаю це й цілком розумію. Ажде...

Вона не доказала. Затяглася так, що шгарка зашкварчала. А Гордій сидів навіроги і намагався вгадати, чого вона легка еверблячка швидке випровадити несподіваного відвідувача й ехонити в руки перо.

(Далі буде).

ДОПИСУВАННЯ ДО "ФЖ" Є НАШИМ ОБОВ'ЯЗКОМ

Шипиніш, Алта. — Через життя і молочення ми мало дописували до преси, бо всі були зайняті працею в полі. З той причини в організаціїна праця підупала. Місячні збори, хоч і відбулися, то дуже мала частина членів приходила на них.

Підчас виборів усі члени нашого відділу працювали добре. Вони переконували фермерів, що їхній обов'язком є голосувати на комуніста, поширювали коти на комуніста, поширювали муністичну виборчу літературу і збирали гроші на виборчий фонд.

Тепер роботи на полі вже нема. Ми маємо досить вільного часу і до того треба використати для зміцнення і поширення наших організації. Візьмімся всі ширі до праці, щоб вона була в нас врідецевою.

Я апелюю до наших членів та читачів "Фарм. Життя", щоб вони дописували до преси. Не надійтеся на фармкор, що він вже про все напише. Обов'язком фармкара є писати першим, але й інші товариші повинні також дописувати. Ми всі візьмемо за себе і писати. До того є праця і писати.

В північній частині мороз знищив усі засічки. Дуже мало є таких фермерів, що продають свою пшеницю за 4 або 5 номер. До того ще й тієї пшениці дуже мало. Багато фермерів тільки думають про те, як перезимувати. Про це все треба писати до нашої газети.

Ми живемо в багатій країні, де всього є подостатком, і ми не повинні голодувати. Ми повинні організовано боротися за краще життя, бо все добро є в руках капіталістів, а вони добровільно нам нічого не віддають. Капіталістичні уряди видають мільйони доларів на підготовку до війни та інші безпорядні цілі. Ці гроші повинні бути використані на наші потреби. Цього ми можемо добитися тільки організованою завзятою боротьбою.

М. І. Фармкор.

НАЗДОГІН ЛИСТОПАДОВИЙ КАМПАНІЇ

Роял Парк, Алта. — Хоч листопадова кампанія вже минула і хоч я не маю грошей так, як і тисячі трудящих фермерів, бо мені цього року змерзла пшениця, в наслідок чого зерно таке дрібненьке, що навіть кури не хочуть їсти, то все таки на науку газету "Фармерське Життя" треба щось дати.

Цим разом я посилав на пресовий фонд \$1, і хочу пригадати моїм знайомим, щоб і вони приложили своє плечко до нашого великого колеса, то воно скорше буде обертатися. Тому я кичу таких товаришів, товаришок на допомогу нашій пресі: Е. Парані, А. Селі, а т-ку Нарані на \$0 п., А. Селі на \$1. Ви знаєте товаришу, як ви молотили мою пшеничку, що її прикриш сніг, отже не можна так розійтися, щоб на "Фарм. Життя" не дати. А коли ми вже скінчили те молочення, то давайте — будемо читати нашу газету і другим оповідати, як то жинється фермерам в інших околицях.

Вірю, що пресовий фонд нам впащав, що ми вчинили, але ми також і молочилим приїздилися. Маб ми вилки не був корисний в кичу це й таких товаришів зложити по \$1: Н.Л. Касіна, Роял Парк; К. Касіна і А.В. Тимчука, Вегрєвил; Р.П. Тимчука, Мондейр; тов. і т-ку Дашуцькі, В. Касіна, Ренфорл. Дайте самі і відідайте в тіє справі своїх єсців. Добре?

Н. Касіна.

РАД. СОЮЗ ЗАКУПІВ ОРІЗ НАЛІ ПИСЬМЕННИКІВ

Москва. — Державна бібліотека купила багато закордонних організаційних письменницьких праць і автографів, включаючи потатки письменського філософа Е. Каппа і кодифікованого анета французького король — Луїса XIV.

ДО ПРАЦІ за зміцнення і поширення лав ТУРФДім!

За міцну організаційну та політичну спаяність і загартованість усього членства наших організацій!

ДО ВІДДІЛІВ, ОКРУЖКОМІВ, ПРОВКОМІВ І ДО УСЬОГО ЧЛЕНСТВА ТУРФДІМ!

Товариші і товаришкі!

Вже добігає до кінця перша половина грудня, а з нею разом зникають безповоротно з наших очей дорогі дні грудневої кампанії, традиційної початок з днем 1 грудня. Про те, як розгортається ця кампанія покищо ми маємо надто скупи відомості, по яких було б не правильно так чи інакше судити, робити якбудь висновки. Ми знаємо і те, що цьогорічна груднева кампанія ТУРФДім повинна стати історичною кампанією, вона повинна увійти в історію робітничо-фермерського руху, як одна з найяскравіших сторінок організаційного будівництва серед українських робітників і фермерів.

Не один вже раз в минулому ми відмічали, що діяльність на те, щоб загальний робітничий рух зростає, ширшає його вплив, проте надто повільно і цілком незадовільно посуваються наші організації, в даному випадку ТУРФДім, вперед. Організаційний стан незадовільний! — відмічалось в резолюціях.

Відмітивши раз в резолюціїх про те, що організаційний стан незадовільний, нам доводилось це повторювати вдруге, втретє і т. д. і на провінційних з'їздах, і на окружних нарадах, і на відділових зборах. Спеціально призначені для зміцнення наших лав грудневі кампанії проваджувались, випадками цілком незадовільно. Ми ще раз ухвалювали резолюції, виготовляли плани, пропозиції, після яких повинно було б провадитись практичну роботу. Та в практичній роботі резолюції і виготовлені плани залишались десь на боці, а коли груднева кампанія закінчувалась — йшли ствердження: "груднева кампанія вийшла слабо". Для виправлення цього находилося різні причини, на яких ми так чи сяк

заспокоювались. Звичайно, від цього наш загальний організаційний стан не кращав, вся наша робота особливо в часі грудневої кампанії організаційного зміцнення і поширення лав ТУРФДому зводилась до тупцювання на місці. Наші ж постанови, плани і резолюції, не находили практичного застосування, ми не вели серйозної, наполегливої боротьби за здійснення їх.

Цього ми за всяку ціну не повинні повторити в цьогорічній грудневій кампанії ТУРФДім. Постанова 15-го з'їзду ТУРФДім, що відбувся 18—19 березня ц. р., про те, що "грудень і надалі залишається місяцем кампанії за членством до ТУРФДім, його секцій та за зміцненням і активізуванням членства в організаційній праці" мусить бути виконана. Це є загальна постанова 15-го з'їзду ТУРФДім.

Маючи на увазі виконання загальної постанови 15 з'їзду ТУРФДім, ЦВК висунув лозунг: "Здобути тисячу нових членів в грудні до ТУРФДім та його секцій" — про що вже були звідомлені відділи ТУРФДім через нашу пресу і окремих обійжником ЦВК. Та в цьогорічній грудневій кампанії стоїть перед нами не тільки виконання цього лозунгу, але водночас і невід'ємно лежить перед нами надто серйозне і відповідальне завдання: боротьба за організаційну та політичну спаяність і загартованість усього членства; боротьба за підвищення ідеологічного рівня членів ТУРФДім, а поруч з цим і всіх членів українських робітничо-фермерських організацій.

Ми не можемо зараз ні в якому разі закрити факту намагання посягти в наших лавах зневіру, організаційну й політичну розхлябаність через висесення всередину організацій кінтки недовіри до чільного провідника, що твердо стоїть на ґрунті класової боротьби, обстоює спільність інтересів усього робітничого класу (без огляду на національність) і бореться за чистоту ідеологічного виховання українських трудящих мас в дусі марксистсько-ленінізму. Маємо на увазі брошурку-памфлет Д. Лобая та його послідовників (у склад яких входять і два бувші члени ЦВК ТУРФДім, Т. Кобзей і С. Хвалібога). Адже ж основа цієї брошури і усього ставлення до лєнінсько-сталінської національної політики та взагалі до політики партії й радянської влади на Україні, здійснюваної під керівництвом вождя і вчителя світового пролетаріату тов. Сталіна; це позиції контрреволюційного націоналізму, що скандально непавно стикає до революційного робітничого руху. Граючи на національних почуваннях — тут увесь курс "діяльності" спрямовується на роз'єднання революційних робітничих лав, на підірвання довіри до єдиного централізованого керівництва революційними лавами канадського пролетаріату, на відірвання українських робітничо-фермерських організацій від спільної пролетарської боротьби за визволення всіх трудящих з ярма капіталізму.

Ми вважаємо, отже, за потрібне вказати, що захисниками лобайщини в наших лавах виступають і можуть виступити саме ті, в кого в більшій чи меншій мірі проявляється жевріють націоналістичні тенденції, хто не позбавився зв'язків, суто націоналістичних способів думання, хто в питанні визвольної класової боротьби пролетаріату вважає за найголовніше питання боротьбу за обмежені рамки національного визволення, ставлячи його понад усе, хто так чи інакше ставиться з недовірою до організаційних принципів робітничих революційних організацій і скидає свою голову перед стихійністю робітничого руху, легковажачи роль свідомого передового заgonу робітничого класу...

Ці сліди мати на увазі в грудневій кампанії — в боротьбі за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за організаційну та політичну спаяність і загартованість його. І саме це вимагає від нас докласти всіх зусиль до того, щоб грудневу кампанію провести якнайуспішніше.

В своїй практичній роботі на цей місяць ми мусимо пов'язати найцільніше: боротьбу за приєднання до наших лав 1,000 нових членів, за боротьбу за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за опанування справжньої класової свідомості, комуністичної свідомості. Це опанування можливе і воно виробляється тільки в повсякденній боротьбі за розв'язання цілком конкретних і практичних завдань. І тому в теперішній грудневій кампанії ні один член нашої робітничо-фермерської організації не повинен стояти осторонь, — обов'язком кожного взяти активну участь в повсякденній боротьбі за здійснення поставленого нашими лозунгами (кличами) завдання.

Наша робота в грудневій кампанії повинна набрати масовий характер. Слід влаштувати масові мітинги й на них широко висловити політичну суть лобайщини, її антиробітничі затії, і водночас вказувати на цілком правильне розв'язання національного питання на Рад. Україні. Як приклад цьому править нам розквіт соціалістичного будівництва, піднесення культурно-побутового рівня трудящих мас України, розвиток українського шкільництва, триумф колгоспного ладу, з одного боку, і революційний занепад господарства і культурного життя на землях Західної України, що стонують під окупацією поміщиків і капіталістів, з другого. На цих масових мітингах слід закликати робітників, робітниць і молодь вступати в лави ТУРФДім та його секцій.

Слід влаштувати ряд лекцій, які висловлювали б питання становища ТУРФДім і його секцій в робітничому русі, яка роль і завдання його.

На різних підприємствах, на районних вечоринках, зборах і ін. слід проводити короткі, але жваві виступи промовців, влаштувати дискусії і всіляко розвивати активність членства і симпатиків.

Поруч з наполегливою вияснювальною роботою і боротьбою за приєднання до наших лав нових членів, слід якнайуспішніше вести боротьбу проти всяких спроб внести помилі і розбрат у наші організовані лави. Місяць грудень ми повинні перетворити на місяць штурму за зміцнення наших лав і за підвищення класової свідомості усього членства.

На з'їздах і освітках на місяць лежить відповідальність за проведення грудневої кампанії в їхніх місцевостях. Провкоми і окружкомі повинні дати всіляку допомогу на місцях з тим, щоб у своїх провінціях пройшла якнайуспішніше. Кожний член, що дорожить своєю організацією, мусить стати на фронт боротьби за виконання завдань грудневої кампанії. Успіхи в наших власних руках!

Цей заклик заряди відділів повинні перше сами перчитати і обговорити його на зборах членства.

За ЦВК ТУРФДім, П. Прокопчак, секретар.

Слід мати на увазі в грудневій кампанії — в боротьбі за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за організаційну та політичну спаяність і загартованість його. І саме це вимагає від нас докласти всіх зусиль до того, щоб грудневу кампанію провести якнайуспішніше.

В своїй практичній роботі на цей місяць ми мусимо пов'язати найцільніше: боротьбу за приєднання до наших лав 1,000 нових членів, за боротьбу за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за опанування справжньої класової свідомості, комуністичної свідомості. Це опанування можливе і воно виробляється тільки в повсякденній боротьбі за розв'язання цілком конкретних і практичних завдань. І тому в теперішній грудневій кампанії ні один член нашої робітничо-фермерської організації не повинен стояти осторонь, — обов'язком кожного взяти активну участь в повсякденній боротьбі за здійснення поставленого нашими лозунгами (кличами) завдання.

Наша робота в грудневій кампанії повинна набрати масовий характер. Слід влаштувати масові мітинги й на них широко висловити політичну суть лобайщини, її антиробітничі затії, і водночас вказувати на цілком правильне розв'язання національного питання на Рад. Україні. Як приклад цьому править нам розквіт соціалістичного будівництва, піднесення культурно-побутового рівня трудящих мас України, розвиток українського шкільництва, триумф колгоспного ладу, з одного боку, і революційний занепад господарства і культурного життя на землях Західної України, що стонують під окупацією поміщиків і капіталістів, з другого. На цих масових мітингах слід закликати робітників, робітниць і молодь вступати в лави ТУРФДім та його секцій.

Слід влаштувати ряд лекцій, які висловлювали б питання становища ТУРФДім і його секцій в робітничому русі, яка роль і завдання його.

На різних підприємствах, на районних вечоринках, зборах і ін. слід проводити короткі, але жваві виступи промовців, влаштувати дискусії і всіляко розвивати активність членства і симпатиків.

Поруч з наполегливою вияснювальною роботою і боротьбою за приєднання до наших лав нових членів, слід якнайуспішніше вести боротьбу проти всяких спроб внести помилі і розбрат у наші організовані лави. Місяць грудень ми повинні перетворити на місяць штурму за зміцнення наших лав і за підвищення класової свідомості усього членства.

На з'їздах і освітках на місяць лежить відповідальність за проведення грудневої кампанії в їхніх місцевостях. Провкоми і окружкомі повинні дати всіляку допомогу на місцях з тим, щоб у своїх провінціях пройшла якнайуспішніше. Кожний член, що дорожить своєю організацією, мусить стати на фронт боротьби за виконання завдань грудневої кампанії. Успіхи в наших власних руках!

Цей заклик заряди відділів повинні перше сами перчитати і обговорити його на зборах членства.

За ЦВК ТУРФДім, П. Прокопчак, секретар.

Слід мати на увазі в грудневій кампанії — в боротьбі за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за організаційну та політичну спаяність і загартованість його. І саме це вимагає від нас докласти всіх зусиль до того, щоб грудневу кампанію провести якнайуспішніше.

В своїй практичній роботі на цей місяць ми мусимо пов'язати найцільніше: боротьбу за приєднання до наших лав 1,000 нових членів, за боротьбу за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за опанування справжньої класової свідомості, комуністичної свідомості. Це опанування можливе і воно виробляється тільки в повсякденній боротьбі за розв'язання цілком конкретних і практичних завдань. І тому в теперішній грудневій кампанії ні один член нашої робітничо-фермерської організації не повинен стояти осторонь, — обов'язком кожного взяти активну участь в повсякденній боротьбі за здійснення поставленого нашими лозунгами (кличами) завдання.

Наша робота в грудневій кампанії повинна набрати масовий характер. Слід влаштувати масові мітинги й на них широко висловити політичну суть лобайщини, її антиробітничі затії, і водночас вказувати на цілком правильне розв'язання національного питання на Рад. Україні. Як приклад цьому править нам розквіт соціалістичного будівництва, піднесення культурно-побутового рівня трудящих мас України, розвиток українського шкільництва, триумф колгоспного ладу, з одного боку, і революційний занепад господарства і культурного життя на землях Західної України, що стонують під окупацією поміщиків і капіталістів, з другого. На цих масових мітингах слід закликати робітників, робітниць і молодь вступати в лави ТУРФДім та його секцій.

Слід влаштувати ряд лекцій, які висловлювали б питання становища ТУРФДім і його секцій в робітничому русі, яка роль і завдання його.

На різних підприємствах, на районних вечоринках, зборах і ін. слід проводити короткі, але жваві виступи промовців, влаштувати дискусії і всіляко розвивати активність членства і симпатиків.

Поруч з наполегливою вияснювальною роботою і боротьбою за приєднання до наших лав нових членів, слід якнайуспішніше вести боротьбу проти всяких спроб внести помилі і розбрат у наші організовані лави. Місяць грудень ми повинні перетворити на місяць штурму за зміцнення наших лав і за підвищення класової свідомості усього членства.

На з'їздах і освітках на місяць лежить відповідальність за проведення грудневої кампанії в їхніх місцевостях. Провкоми і окружкомі повинні дати всіляку допомогу на місцях з тим, щоб у своїх провінціях пройшла якнайуспішніше. Кожний член, що дорожить своєю організацією, мусить стати на фронт боротьби за виконання завдань грудневої кампанії. Успіхи в наших власних руках!

Цей заклик заряди відділів повинні перше сами перчитати і обговорити його на зборах членства.

За ЦВК ТУРФДім, П. Прокопчак, секретар.

Слід мати на увазі в грудневій кампанії — в боротьбі за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за організаційну та політичну спаяність і загартованість його. І саме це вимагає від нас докласти всіх зусиль до того, щоб грудневу кампанію провести якнайуспішніше.

В своїй практичній роботі на цей місяць ми мусимо пов'язати найцільніше: боротьбу за приєднання до наших лав 1,000 нових членів, за боротьбу за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за опанування справжньої класової свідомості, комуністичної свідомості. Це опанування можливе і воно виробляється тільки в повсякденній боротьбі за розв'язання цілком конкретних і практичних завдань. І тому в теперішній грудневій кампанії ні один член нашої робітничо-фермерської організації не повинен стояти осторонь, — обов'язком кожного взяти активну участь в повсякденній боротьбі за здійснення поставленого нашими лозунгами (кличами) завдання.

Наша робота в грудневій кампанії повинна набрати масовий характер. Слід влаштувати масові мітинги й на них широко висловити політичну суть лобайщини, її антиробітничі затії, і водночас вказувати на цілком правильне розв'язання національного питання на Рад. Україні. Як приклад цьому править нам розквіт соціалістичного будівництва, піднесення культурно-побутового рівня трудящих мас України, розвиток українського шкільництва, триумф колгоспного ладу, з одного боку, і революційний занепад господарства і культурного життя на землях Західної України, що стонують під окупацією поміщиків і капіталістів, з другого. На цих масових мітингах слід закликати робітників, робітниць і молодь вступати в лави ТУРФДім та його секцій.

Слід влаштувати ряд лекцій, які висловлювали б питання становища ТУРФДім і його секцій в робітничому русі, яка роль і завдання його.

На різних підприємствах, на районних вечоринках, зборах і ін. слід проводити короткі, але жваві виступи промовців, влаштувати дискусії і всіляко розвивати активність членства і симпатиків.

Поруч з наполегливою вияснювальною роботою і боротьбою за приєднання до наших лав нових членів, слід якнайуспішніше вести боротьбу проти всяких спроб внести помилі і розбрат у наші організовані лави. Місяць грудень ми повинні перетворити на місяць штурму за зміцнення наших лав і за підвищення класової свідомості усього членства.

На з'їздах і освітках на місяць лежить відповідальність за проведення грудневої кампанії в їхніх місцевостях. Провкоми і окружкомі повинні дати всіляку допомогу на місцях з тим, щоб у своїх провінціях пройшла якнайуспішніше. Кожний член, що дорожить своєю організацією, мусить стати на фронт боротьби за виконання завдань грудневої кампанії. Успіхи в наших власних руках!

Цей заклик заряди відділів повинні перше сами перчитати і обговорити його на зборах членства.

За ЦВК ТУРФДім, П. Прокопчак, секретар.

Слід мати на увазі в грудневій кампанії — в боротьбі за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за організаційну та політичну спаяність і загартованість його. І саме це вимагає від нас докласти всіх зусиль до того, щоб грудневу кампанію провести якнайуспішніше.

В своїй практичній роботі на цей місяць ми мусимо пов'язати найцільніше: боротьбу за приєднання до наших лав 1,000 нових членів, за боротьбу за підвищення ідеологічного рівня нашого членства, за опанування справжньої класової свідомості, комуністичної свідомості. Це опанування можливе і воно виробляється тільки в повсякденній боротьбі за розв'язання цілком конкретних і практичних завдань. І тому в теперішній грудневій кампанії ні один член нашої робітничо-фермерської організації не повинен стояти осторонь, — обов'язком кожного взяти активну участь в повсякденній боротьбі за здійснення поставленого нашими лозунгами (кличами) завдання.

Наша робота в грудневій кампанії повинна набрати масовий характер. Слід влаштувати масові мітинги й на них широко висловити політичну суть лобайщини, її антиробітничі затії, і водночас вказувати на цілком правильне розв'язання національного питання на Рад. Україні. Як приклад цьому править нам розквіт соціалістичного будівництва, піднесення культурно-побутового рівня трудящих мас України, розвиток українського шкільництва, триумф колгоспного ладу, з одного боку, і революційний занепад господарства і культурного життя на землях Західної України, що стонують під окупацією поміщиків і капіталістів, з другого. На цих масових мітингах слід закликати робітників, робітниць і молодь вступати в лави ТУРФДім та його секцій.

ЗМІНА СЕКРЕТАРЯ ЦВК ТУРФДІМ

ЦВК ТУРФДім повідомляє цим відділи ТУРФДім по цілій Канаді про зміну, яка зайшла в ЦВК ТУРФДім на засіданні 5 грудня:

1. Т. КОБЗЕЙ, досі фінансовий секретар ЦВК ТУРФДім, — не є вже більше фін. секретарем ЦВК і тим самим не є його членом;
2. С. ХВАЛІБОГА, досі член контрольної комісії ЦВК ТУРФДім, — не є більше членом контрольної комісії ЦВК ТУРФДім;
3. П. ПРОКОПЧАК обраний Центральним Виконавчим Комітетом на тимчасового фінансового секретаря ЦВК ТУРФДім до пленуму Поширеного Центрального Виконавчого Комітету ТУРФДім.
4. М. КОМАРОВСЬКИЙ обраний Центральним Виконавчим Комітетом на члена контрольної комісії до пленуму ЦВК ТУРФДім.

Проситься всю кореспонденцію від відділів, товариств і ін. надсилати тільки на адресу ЦВК ТУРФДім. Завважуємо, що від 7 грудня 1935 р. офіційна кореспонденція і інші ділові справи вважатимуться тільки ті, які будуть переходити через руки і за підписом П. ПРОКОПЧАКА фін. секретаря.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ТУРФДІМ,
Д. Біндас, голова. Ів. Бойчук, заст. секретаря.
П. Прокопчак, секретар-скарбник.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД В САСКАТУНІ

Оцим повідомляємо всі відділи в провінції Саскечевані, що Провком вирішив скликати провінційний з'їзд ТУРФДім, який відбудеться в Укр. Роб. Домі в днях 9, 10 і 11 січня 1936 року.

На програмі нарад є дуже багато важливих організаційних справ до вирішення і всі відділи наших масових організацій повинні приклати своїх представників. Також запрошуємо прибути на цей з'їзд і наших симпатиків та організації, що прихизно ставляться до робітничо-фермерського руху.

Програма з'їзду

1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір президії і секретарів з'їзду.
3. Вибір комісії контрольної, резолюційної і організаційно-освітньої.
4. Звіт прокомів про стан та діяльність ТУРФДім, його секцій, РЗТ та Тодовирназу.
5. Доповідь про загальне теперішнє економічне й політичне положення, про класову боротьбу та діяльність УРФМО.
6. Дискусія над звітами й доповідями.
7. Доповідь про теперішнє положення і класову боротьбу на Західній Україні та про соціалістичне будівництво в Рад. Україні.
8. Засідання комісії.
9. Звіт комісії і ухвали резолюції.
10. Вибір Провкому на наступний рік.
11. Закриття з'їзду. Провком ТУРФДім в Саскатуні.
12. Закриття з'їзду. Товариші й товаришкі, просимо вас цю програму передискутувати в себе на зборах і на основі програми виробити свої пропозиції до з'їзду і зашліть їх до Провкому не пізніше, як до 21 грудня 1935 р.

На цей з'їзд запрошуємо представників від симпатизуючих з нами товариств та інших братніх організацій.

ЦВК ТУРФДім, Вінніпег, Ман. Провком ТУРФДім, Едмонтон.

ВІДБУДЕТЬСЯ 13 ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ З'ЇЗД В ЕДМОНТОНІ, АЛТА.

Провінційний комітет, Провсекретаріат Жінсекції, Секції Молоді і Юнацької Секції ТУРФДім та Провкеррала Тодовирназу екликають провінційний з'їзд УРФМО в днях 1, 2, 3 і 4 січня 1936 р. в залі Укр. Роб. Дому під числом 10628—96 вул., Едмонтон, Алта.

Програма з'їзду

1. Відкриття з'їзду.
2. Вибір верифікаційної комісії й вирішення уповноважених делегатів.
3. Вибір президії та секретарів з'їзду.
4. Вибір комісії — контрольної, резолюційної, організаційно-освітньої, культурно-мистецької, пресової, шкільної, скарг і просьб та по питанні Жінсекції, Секції Молоді і Юнацької.
5. Звіт Провкому про стан відділів в провінції та про стан Інституту ТУРФДім.
6. Доповідь про загальне економічне й політичне положення, класову боротьбу та про діяльність членства укр. роб. фарм. масових організацій.
7. Спів-довідь про робітничо-фермерську пресу.
8. Дискусія над звітом Провкому й доповідями.
9. Засідання комісії.
10. Звіт комісії та ухвали резолюцій.
11. Вибір Провкому ТУРФДім.

В Лобая зворот значить: "цабе"

Дванадцятий З'їзд Українських Робітничо-Фермерських Масових Організацій рішив зробити зворот на шлях класової боротьби.

До 12-го З'їзду ТУРФДім наша робота спіралася головню на представлення, концерти, лекції, дискусії, забави і т. п. а в шлях між робітниками, на фармах між заводженнями фермерами, між робітничими робітниками, між фермерами на вулицях і в будинках підчас страйку і т. д. нас було мало. А ми повинні б там бути. Значить, ми не були активні, нам треба було себе заактивувати брашиям участі в подвійній боротьбі робітників і фермерів з капіталізмом.

Колі я кажу вам, мало на думці нас всіх, що тоді були в організації, без огляду, чи ми були значиміми "шаржуваними", чи на посадах делегатів і т. д.

Значить, воно вимагав такий від нас редакційних робітників, які говорять до робітників в шляхах, на рогах вулиць, на мітингах, по датах, де збираються робітники, родинні дитинки з проголошенням таких мітингов, які колектувати на КРОЛ, брати участь в кампаніях на робітничу пресу і т. д. і т. д.

Словом, зворот значив дія, а не слова. Так і розумів зворот і багато д

тих товаришів так розуміли й казали: "зворот значить: "цабе". Рембрандт, Малонго, Ярослав, Комарно, Фолей, Неллі, Гімлі, Плезент Гом, Фішер Бренч, Четфілд, Брод Веллей, Попларфілд, Нарсис, Лібав, Вокеріан, Брокенгед, Ловленд, Ред Дір, Брайтстон і десятки інших місцевостей, до яких організація слала Навізівського, Шатувльського, Савяка, Поповича, Лисея і мене, а в якій Лобай тепер свої диктовані фальшивою агітаторською брошурою висказує, щоб збити фермерів з нашої боротьби.

Якщо Лобай такої роботи не робить, чи не міг робити, то скільки лекцій дав він в шкільній залі УРДому тим, що підчас концертів в великій залі не могли дістатися місця? Скільки естагтів він дав про кооперативні робітничі? Скільки відчитів про світові події?

ЛОБАЙ ЖАЛУЄ ІРЧАНА

Д. Лобай плаче генерально, а чи приходить до нього, що він говорив (а не про того самого Ірчана, як і прише до мене в "Робітничі", в якому була моя стаття під заголовком "Соціалізм і Комунізм" перебрана ажнем з "Фармерського Життя" і в ілюстрації М. Ірчана? Чи він говорив, як він тоді говорив, що в нього і в інших товаришів є сумніви, що всі творці Ірчана

мали б бути "запозичені" в такий самий спосіб від других осіб. Лобай скоро змінив свою думку про свого друга Ірчана.

А чи тямить Лобай, як 1928 року він мав тільки 3 сторінки повнінок на тиждень і був секретарем в одній установі, а мав 8 сторінок "ФЖ" і дев'ять інших наложених на мене організацією "урядів", а поза це працював ще й між польськими робітниками та треба тоді було йти говорити зі сцени до робітників, в залі, а він наскокичав на мене і нагрімав, щоб я йшов говорити?

Так, так. Історія робітничого руху повна таких закнутників, як Лобай, і в них зворот на ліво, зворот в напрімлі до робітничих мас, зворот від нульовельства до дійсної праці між робітниками й трудящими фермерами, в цих цей зворот був в напрімлі, який кожний лішній від знає, а який сезиши ще цабе.

Зворот на право, в болю, в даутиці. Це зворот в табір ворогів працюючих. Зворот подиктований не щирістю судачить працюючим, а зворот подиктований фальшивою агітаторською уралою за слухачу критики, за нульовельство й лішність.

Але я не був би справедливий суиорит ексекторіана Лобай, як не приймав би йому, що його свої з сторінки звітничок Лобай шпачує, щоб не ціка

вися. Ні, це було б не практично, бо Лобай цікавився і то приростаю мистецтвом. Звісно ж, не пролетарський, бо в Канаді, на думку Лобая, ще тоді такого не було, отже оставалось буржуазне мистецтво в Голлівуд. Чи ж не їздив Лобай в Голлівуд подивляти те мистецтво? Чи не писав я йому на його просьбу рекомендаційних листів по англійськи до різних фірм, що виробляють фільми? Чи не представляв я його на його власне бажання таким знатоком мистецтва?

Чи знав Лобай те мистецтво? Так, знав його настільки, знав по імені кожний артиста і актора в Голлівуді (якщо не спеціально). Знав і голлівудський фільм від 10 літ влад. Знав напам'ять характеристику акторів і акторок. Знав скільки сот тисяч беруть за роли. Знав детально про їхні сензаційні афери. Голлівуд — це був його цільний "Канітат" Карла Маркса, це була ціла його хрестоматія Лєніна. Про Голлівуд він тільки й говорив з своїми приростами, які шші вносили реактори в робітничо-фермерські організації.

Щоб цей голлівудський артизм не був голлівудський, а перенесений в дію, Лобай був обов'язково на кожній новій фільмі в театрах Вінніпегу. Другі товариші вечерами тожиди по засіданнях різних зарядів, комітетів, делегатів і т. д., а Лобай обов'язково студі-

ював характеристику голлівудських буржуазних акторів і акторок, і це була та його чи не найтяжча праця через довгі роки в робітничих організаціях, на яку він у своїй брошурі так ревно покликається.

Та дарма. Робітники і трудящие фермерство Канади вже уміє розрізнити дійсних робітників, дійсних провідників і дійсних борців від псевдо-лідерів типу Лобая.

Не знайдуть віри закиди, що Навізівський був в пресбитеріях, Шатувльський в єпископів, Лисея і мене в шумеків чи де там. І я як приїхав до Канади 1912 року, належав до "Пом. Консерватів "Клоб" у Веревил, Алта. і був два рази на їхньому емокер-вічу. Описав я і належав до ліберально-націоналістичного табору Зварича і С. як, потім тек і я брав участь в 2 з'їзді моговінської бурен Сиветна, був директором і членом бурен Шевченко у Веревил, яка перенесена до Едмонтона стала буресою Грушевського. Через 8 років і належав до "Пом. Консерватів" і поібно з'явився в мітингах едмонтонських самооборонців і тов. оловова з Веревил, і заіпанувся з робітничою організацією.

Я цим не схидаюся, я горджуся, що з класово-несвідомого "консерватів" і став в ті ряди організованих робітників і фермерів, з яких Лобай заперув соромно на цабе!

Ірчан, про якого Лобай мав

тоді такі погані думки, що робили з Ірчана прямо нікчемника, а за яким Лобай тепер розплакався — той самий Ірчан тек свого часу просив мене писати йому по англійськи листа до Алтона Сінктера в Каліфорнії. В деяких з цих листів Ірчан писав, що тек письменник, який його поневоленого писав, якого хочу визволити і т. д. Не знаю, чому, але на цю самохвальбу Алтон Сінкстер нічого не відповів. Лобай знав про це, що я для Ірчана був секретарем щодо англійської мови і тому мабуть хотів, щоб я "стилізував" його рекомендації до Голлівуду. А це також доказ, як кренко "працював" Лобай над собою, який шивчав англійським мовою, який гуг нестерпно класовою боротьбою.

Я вже був в Канаді мав коніка, що не можна втиснути, як приходилося виче, але завжди пробував тоді скручувати на право — цабе. Раз як скрутив цабе над болотиничним річкою, так заїзав туди й це було його останнє цабе.

Прочитавши Лобаяву брошуру я нагадав собі свого дітничого коніка і я певний, що наскільки ходить про Лобая й робітничий рух, це є той же цабе Лобаяве "цабе".

Не велика втрапа і шато не жалую таких "цабегників".

Д. Я. Пристащ.

Не забувайте про пресовий фонд робітничо-фермерської преси.

FARMER'S LIFE

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS' PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$2.00

Telephone: 51 465

ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ

Щомісяць для українського фермерства в Канаді — виходить кожної сер. 1. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня місяться в Українським Ресіденційним Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$2.00

FARMER'S LIFE

Cor. Pritchard Ave. & McGregor St. Winnipeg, Man. Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

КАРТОПЛЯ ПОГНИЛА, ДРІБ ВИГИНУВ, НАВІТЬ ЗАЯЦІВ ВЖЕ НЕ СТАЛО

— І що нового та доброго коло вас чувати? — запитали ми фермера з околиці Тюлон, Ман., який зайшов до нашої редакції.

— Нового є багато, але доброго нічого, — відповідає фермер, — але я не знаю, що вас більше цікавить: чи організаційний рух, чи теперішній економічний стан фермерів.

Ми відповіли, що одно і друге, пояснюючи, що економічний стан фермерів до великої міри залежить від організаційного руху й бажання поліпшити його організованою боротьбою. І хоч ми не відрізані від світа, хоч ми бачимо й розуміємо теперішнє положення фермерів, сходимося з фермерами настільки дозволяє час, пишемо про життя фермерів в нашій газеті, то чіткішу картину цього життя можуть подати і подати у своїх дописах самі фермери.

— Всіх фермерських "газардів" оповісти вам не може, — відповідає фермер, — але згадаю лише про деякі. Хоч економічна криза в Канаді триває вже повних шість років, то фермерів нашої околиці відчули її добре доперва тепер. Ви знаєте, що землі в нашій околиці є досить врожайні. До цього року ми не знали, що то значить не мати доброго врожаю. І хоч фермерські продукти були дуже тані, то все таки було бодай що продати. Таким чином фермери, як говориться, тручали свою біду вперед.

Минулого року жнива випали досить добре. В нашій околиці фермери сіють багато ячменю а ячмінь платився минулого року досить добре. Ціна за буншель ячменю рівнялася часом ціні за буншель пшениці. Ми думали, що криза, якої ми не відчули до такої міри як фермери інших місцевостей, минається.

З приходом минулої весни фермери нашої околиці кинулися до збільшення засівної збіжжєвої площі. Хто не міг розійтися на своїй власній фармі, той старався вірентувати фарму в кого іншого, щоб міг якнайбільше засіяти. Кожний думав, що буде добрий врожай і ячмінь буде платитися так добре, як минулої осені.

Але не так воно сталося, як гадалися. Іржа знищила збіжжя. І хоч ячмінь ще найменше потерпів від іржі, все таки зерно дуже бідне. А ціна на ячмінь не та, що була минулого року, вона впала майже на 60 проц. Тепер нема ні ячменю, ні ціни.

Що роблять фермери з тим ячменем. Везуть його до млина й мелять на муку, щоб не бути без хліба в хаті. Інші роблять з нього крупки, варять їх і їдять з молоком, якщо воно є, бо в зимову пору не так за молоко легко на фармах. А нема молока, або омасти, то їдять пісці крупки.

Дехто має сіно і бажав би продати пару тонн, аби купити мішок білої, пшеничної муки до хати, але нема купців, мов би земля всі вони провалилися. А коли й трапляється нагода продати трохи того сіна, то за добру фіру, таку, що коні не можуть потягнути, дістане фермер аж два долари. За ці гроші мішка муки не купиш. Хто має дрова на продаж, те тяжким трудом вирощить сторника, щоб дав йому мішок грошей за два "корди" дров.

Ще гірше стоїть справа з одагом. Дітишко до того, що фермери, їхні жінки і діти ходять такі подерті, що прямо думаєш, як такі речі можливі в "цивілізованій" країні, в країні, де всього є подостатком. Багато фермерських дітей не ходять до школи, бо не мають одягу. Кілька років тому, коли фермерська дитина пішла до школи без рукавиць в зимову пору, то до батька приходив шкільний секретар, або інший шкільний урядник запитати, чому він не купив рукавиць своїй дитині. А цього року, коли один фермер прийшов до шкільного секретаря і поинформ, що його дитина не може ходити до школи, бо не має одягу, то секретар тільки здвигнув плечима і сказав: "То зле".

Ми самі знаємо, що зле, продовжував цей фермер, але чому уряд не подбає, щоб наші діти мали в чім ходити до школи і не маршували своїми молодими літ? Як наші діти не навчаються замолоду, то на старість ходити до школи не будуть.

Картопля зародила цього року досить добре. Але, що з того? Гине на очах. В осені платили нам купці по 10 ц. за буншель. Тепер і того не мають, бо кажуть, що заки врожай дійде до призначеного місця, то зніч зробиться чистий гній. Деякі фермери самі висіли картоплю на картопляні до Онтарію і описі їх пошлюдою, але всі картоплі загинули в дорозі. Багато фермерів не будуть мати картоплі для свого власного вжитку, бо їм не вийде і треба її викидати на гній.

Минулими роками з нашого Тюлону фермери писали дріб шкідливими. Цього року назбирали рантом на пів тона чорної жури, шидиків, гусей тощо. Дріб, особливо шидики, вигинули, хоч є в нас якийсь агроном з провінціального департаменту рільництва і нібито вчить фермерів, як ходити коло дробу, то користі з цього агронома не було ніякої.

Ще скажу вам дещо про нашу "зачуку індустрію". В нас таки "проквітала" минулими роками. Деякі фермери вбилим лісів. Робили це головно молоді хлопці. Цього року "газарди" так приїшли нас, що шкідливі фермери ходять по лісах за записами, а їх, як і записи, нема.

"Таке наше життя", казав фермер.

ЗА ЗМІЦНЕННЯ ТУРФДІМ В ГРУДНІ

Випускаючи свій брудний пашквіль саме тоді, коли класово свідомі українські фермери і робітники в Канаді готувалися до успішного переселення виступом пресою, Лобай розраховував на те, що своїми гангбними й безпідставними накідами на провідних товаришів, що працюють при українській робітничо-фермерській пресі, зірве нашу пресову кампанію, знищить нашу пресу, а опісля разом з українською контрреволюцією в Канаді і всіми ворогами революційного руху затиратиме руки з радості, що вдалося йому довершити гангбного діла.

Але Лобай хвалиться своїм довголітнім стажем в робітничо-фермерському русі в Канаді, то видно, що за ті довгі роки він не всіп пізнати читачів нашої преси і членів наших масових організацій. Він думав, що більшість наших читачів і членів готуві піти за першим-ліпшим демагогом, який скотиться в контрреволюційне багно, обкине болотом наш провід і за Герстовою з українською націоналістичною пресою повторятиме брехні про голод й "масові розстріли" української інтелігенції на Радянській Україні.

Але замало знав Лобай наших читачів і членів українських робітничо-фермерських масових організацій в Канаді. Він не міг їх знати, бо не стикався з ними, не промовляв на масових мітингах, не старався зблизитися до них, як один з редакторів робітничої газети, який повинен був це робити. Тепер він їх знає, бо як тільки з'явився його брудний пашквіль, члени наших масових організацій і читачі нашої преси зуміли орієнтуватися й відразу зрозуміли ціль Лобаєвого пашквілу. Вони зрозуміли, що Лобай намагається знищити нашу пресу й відірвати наші масові організації від революційного проводу, за яким вони досі йшли. Лобай думав, що це йому вдасться зробити, коли він у своїм пашквілі накине на національну політику, яку переводить на Радянській Україні радянська влада і комуністична партія на чолі з тов. Сталіним.

Але Лобай перерахувався. У відповідь на його брудний пашквіль класово свідомі українські фермери і робітники з великим завзяттям кинулися до праці в листопадовій пресовій кампанії і, як тепер показується, в багатьох місцевостях перевиконали ту квоту, яку на них встановив Центральний Пресовий Комітет у Вінніпегу. Українські фермери і робітники показали Лобаєві і його послідовникам, що вони дорожать своєю бойовою пресою й не допустять до того, щоб її знищила лобаївщина та інші вороги революційного руху.

Таку саму рішучу відповідь повинні дати і дадуть лобаївщині українські фермери і робітники в теперішній кампанії ТУРФДім за новими членами. В цій кампанії вони доложать всяких можливих старань, щоб збільшити новими членами існуючі відділи ТУРФДім і заложити нові там, де це можливо зробити. А можливості є великі, бо є ще сотки місцевостей на фармах, в яких переважають українські фермери, де можна створити нові відділи ТУРФДім, коли до цієї праці візьмуться ті товариші, які є членами цієї нашої нагстаршої організації.

ВІННІПЕГСЬКІ КІНОТЕАТРИ ЗБИРАЮТЬ СТАРІ ЛАХИ ДЛЯ ФАРМЕРІВ

Вінніпегська буржуазна преса широко тепер розписується про допомогу фермерським родинам в Манітобі. Тому саме й ми писали про цю допомогу в останніх кількох числах нашої газети й доказували, що фермери жєбранини не хочуть, що їм належить справжній допомога від уряду, а не жєбранина від Червоного Хреста та інших буржуазних інституцій.

Але щоб дати фермерським родинам в Манітобі справжню допомогу, треба грошей, а манітобський уряд каже, що їх нема. На все є гроші, тільки не на допомогу збужбленим і зруйнованим фермерським родинам. На проценти для бойд-голдсвірів, які становлять понад \$6,000,000 річно, на поліцію, на політичних панганів, на високі платні для міністрів, на бенкети для різних дипломатів по першокласних готелях, на гренти для буржуазних інституцій, на все не гроші мусять бути. Але на муку для голодних фермерських родин, на одяг для українських дітей, щоб вони могли ходити до школи, на більші гренти для шидиків на дорозі, на безплатне насіння для фермерів і на багато інших речей, без яких фермери обійтися не можуть, уряд грошей "не має".

Колі тисячі фермерських родин в Манітобі потребують негайної допомоги й домагаються її від уряду, то уряд каже, що не має грошей й замість того, щоб оподаткувати багатих, які зрабували бідних, пускає їх на жєбранину. Минулої суботи деякі вінніпегські кінотеатри висвітлювали спеціальні філми для дітей, які платили вступ не грошима, а старими лахами. Ці старі лахи менеджери кінотеатрів віддавали офісній департаментові публічних робіт, а той має вислати їх на фарми.

Цей план колектування старих лахів для фермерських ро-

Кроки до будування об'єднаного фермерського руху

(Пояснення Всеукраїнського Бюро Ліги Фермерської Єдності)

В останнім нашій листі ми писали про готовість всеукраїнської Ліги Фермерської Єдності застановитися над злукою нашої організації з іншим фермерським тілом в кожній провінції. Так само газета "Форов" писала широко про пропозицію саскечеванської провінціальної ексекютивної комісії, що пропонується Юнайтед Фермерс оф Канада тієї провінції.

Але ця пропозиція не означає, що члени Ліги Фермерської Єдності повинні приступити тепер до ліквідування своїх відділів і беззастережно думитися з Юнайтед Фермерс оф Канада. Так далеко, як це відноситься до Всеукраїнського Бюро Ліги Фермерської Єдності, то механічного злиття цих двох організацій не буде, лише злука на основі угоди будувати активний масовий рух в кожній місцевості, де цього вимагають певчі питання. Путем було б балакати про злуку організацій з відносно малим числом членів, тоді, як велика більшість неорганізованих фермерів мала б надалі залишитися такою пасивною, як вона була досі.

Наприклад, не можна врятувати домівок понад сто фермерів в Прудгом, Саск., яким загрожує вивласнення за незаплати залеглих податків, тим, що члени Ліги Фермерської Єдності в Саскечевані злучаються з Юнайтед Фермерс оф Канада й загрожені фермери лишать справу боротьби за оборону їхніх домівок в руках кільком членам ексекютиви в Ріджайні або Саскатуні. Ці домівки можна врятувати лише урядником, що не ретується з офісу, поки не дістануть насіння. І цім разом урядник мусів сповнити їхні домагання.

Фермери повинні негайно скликати мітинги, обговорити справу насіння, вибрати відповідальні комітети і вносити апікації на таку кількість збіжжя, якої кожний з них потребує. Ці апікації, де це можливо, повинні одобрити радні муніципаліт.

У своїх резолюціях фермери повинні домагаються насіння на кошт уряду, і треба робити старання, щоб такі резолюції одобрювала муніципальна рада. У зв'язку з цим ексекютива уряду каже, що коли уряд отримав насіння на час боротьби, то звели за цього дєртуру боротьбу. Але він ходити вони до офісу урядника, який за кожним разом казан їм прийти пізніше. Четвертий раз фермери прийшли й заявили

себе викинути на дорогу, коли подібними демонстраціями підтримують їх фермери в шілій провінції. Але пропонує єдність організації, вірачі, що більшість членів Юнайтед Фермерс оф Канада є готові піти так далеко, як це є можливо в людській силі, в боротьбі кожного випадку густу й визиску, як це зараз мається справ в Прудгом.

Десять тисяч фермерів в Саскечевані, чи деінде, яким іржа, мороз або град знищили збіжжя, не дібуть потреби в реліфу тим, що вступають до організації і будуть чекати, щоб впала маина з неба. Вони дістануть його тоді, коли кожний з них пропозити свої індивідуальні потреби в організованій спосіб, коли ці потреби стануть публічним питанням, коли навіть відбудуться публічні демонстрації, якщо цього вимагатиме справа. Це є те, що ми розуміємо під місцевим масовим рухом.

ІСНУЮЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ МАЮТЬ ДАТИ ПРОВІД

Існуючі організації мусять бути тим апаратом для цих фермерів, який зведе їх разом, не зважаючи на те, чи вони є місцеві організації, чи ні, і дадуть їм потрібний провід, щоб пропозити ті домагання перед відповідні власті. Це не означає, що ці організації зроблять за фермерів все, але що вони допоможуть їм самим зробити те, що треба зробити.

І тому, що існування двох фермерських організацій робить апарат кожної з цих організацій менше сильним, якби він був, коли б ці дві організації злучилися разом. Ліга Фермерської Єдності пропонує організаційну злуку й готова є згодитися на те, щоб такою одною організацією була організація Юнайтед Фермерс оф Канада. Але головною умовою в пропонуванні цієї злуки є до-

НЕ ЧЕКАЙТЕ ВЕСНИ, А ДОМАГАЙТЕСЯ НАСІННЯ ЗАВЧАСУ

Провінціоальна ексекютива Ліги Фермерської Єдності в Едмонтоні видала відозву до фермерів, в якій каже, щоб вони не чекали до весни, а домагалися насіння зараз й були певні, що отримають його на час.

Ексекютива вказує, що коли фермери відложать справу насіння на пізніше, а не візьмуться до неї негайно, то уряд буде відкладати її цілу зиму й дійде до того, що сіяння запланіється, бо фермери не дістануть на час насіння.

Ексекютива наводити випадок, що стався минулої весни в Шемрок Велей, де фермери отримали насіння на час боротьби, що звели за цього дєртуру боротьбу. Але він ходити вони до офісу урядника, який за кожним разом казан їм прийти пізніше. Четвертий раз фермери прийшли й заявили

урядником, що не ретується з офісу, поки не дістануть насіння. І цім разом урядник мусів сповнити їхні домагання.

Фермери повинні негайно скликати мітинги, обговорити справу насіння, вибрати відповідальні комітети і вносити апікації на таку кількість збіжжя, якої кожний з них потребує. Ці апікації, де це можливо, повинні одобрити радні муніципаліт.

У своїх резолюціях фермери повинні домагаються насіння на кошт уряду, і треба робити старання, щоб такі резолюції одобрювала муніципальна рада. У зв'язку з цим ексекютива уряду каже, що коли уряд отримав насіння на час боротьби, то звели за цього дєртуру боротьбу. Але він ходити вони до офісу урядника, який за кожним разом казан їм прийти пізніше. Четвертий раз фермери прийшли й заявили

АБЕРГАРТ НЕ ХОЧЕ ТЕПЕР ГОВОРИТИ ПРО ВИПЛАЧУВАННЯ МІСЯЧНИХ ДИВІДЕНДІВ

Виплачуванням кожному громадянину Альберти по 25 доларів місячної дивіденди, як показується тепер, ексекютивна бік а планів албертського соціал-кредитового уряду. Промовляючи недавно у своїм "Пророчім Віблійнім Інституті" в Келгарі, прем'єр Абергарт сказав, що члени албертського уряду концентрують всю свою увагу на домінально-провінціоальну конференцію, що має розпочатися в Оттаві 9 грудня, та що вони (члени

урядників, що не ретується з офісу, поки не дістануть насіння. І цім разом урядник мусів сповнити їхні домагання.

Фермери повинні негайно скликати мітинги, обговорити справу насіння, вибрати відповідальні комітети і вносити апікації на таку кількість збіжжя, якої кожний з них потребує. Ці апікації, де це можливо, повинні одобрити радні муніципаліт.

У своїх резолюціях фермери повинні домагаються насіння на кошт уряду, і треба робити старання, щоб такі резолюції одобрювала муніципальна рада. У зв'язку з цим ексекютива уряду каже, що коли уряд отримав насіння на час боротьби, то звели за цього дєртуру боротьбу. Але він ходити вони до офісу урядника, який за кожним разом казан їм прийти пізніше. Четвертий раз фермери прийшли й заявили

УЧЕНИЙ ПОЯНЮЄ ПРИЧИНУ "КУРЯЧОЇ СЛІПОТИ"

Кембрідж, Масс. — Деякі вчені проголосили в Гарвардській університеті, що знайшов причину так званої "курячої сліпоті", тобто неспроможності людини бачити вночі.

Він каже, що в жовтій матері, яка знаходиться в людському оці, знайдено невідкритий досі складник "ретинин". Коли людина дивиться вночі, тоді цей складник переміняється в вітамін "А", що знову бачити. Та під час переміняється вітамін "А" згоряє, отже людина потребує його більше. З другої сторони відомо, що вітамін "А" знаходиться багато в риб'ячій олії (сад ливер ойл) та в молоці.

На селі в старому краю люди діставали "курячої сліпоті" не було що їсти.

СЕКТАНТСТВО ТРЕБА ВЖЕ РАЗ ВИКОРИТИ

Члени Юнайтед Фермерс оф Канада і Ліги Фермерської Єдності, які бажать сильної організації, які бажать злуки, мусять зробити перші кроки в цій справі. Один спосіб, який це можна досягти, є той, щоб відмовитися теперішніх тенденцій, які мають на меті збільшувати різниці між цими двома організаціями, щоб заперестати аргументувати про заслуги або недомогання одної чи другої теорії, чи то організації. Треба взятися до роботи і виробити план, на основі якого можна було б повести боротьбу за найефективнішу потребу фермерів в будь-якій місцевості, організувати боротьбу, втагоючи до неї більшість фермерів, які живуть в тій місцевості.

Організаційна злука

Організаційна злука є потрібним і правильним розвитком в будуванні широкої масової акції, як це слушно говориться в листі саскечеванської провінціоальної ексекютивної комісії Юнайтед Фермерс оф Канада. Організаційна злука може стати довершеним фактом лише після того, як ми зможемо побачити початки об'єднаної акції в ряді місцевостей і муніципалів, акції, в якій візьмуть участь члени сбидох організації, що будуть працювати спільно з неорганізованими фермерами й тим самим будуть ставити фундамент для широкого масового руху, який варто буде злізати разом шляхом сильного й зростаючого координованого тіла, шляхом перманентної організації з масовим членством.

Куди тягне лобаївщина?

ВІДПОВІДЬ ТОВ. І. НАВІЗЬВСЬКОГО НА БРОШУРУ-ПАШКВІЛЬ Д. ЛОБАЯ.

(Продовження.)

Д. Лобай уявляв собі, що у своїй пашквілі він «відкрив Америку». Він каже, я служив за гроші пресвітеріанській церкві, працюючи як друкарні «Ранка», я остався без праці. З цим перенесенням друкарні я не мав нічого спільного. Друкарню рішив перенести тодішній Екзекутивний Комітет Укр. Соц. Дем. Партії. Коли я почув про таке рішення, то із-за цього між мною і одним членом Екзекутиву мало що не прийшло до фізичного «аргументу» (не згадую його імені, бо він вже нежить). Однак з моїм спротивом ніхто не рахувався, бо я не був членом Екзекутивного Комітету УСДП. Я остався без праці і без засобів до життя, бо в «РН» я працював тоді за платню від \$10 до \$20 місячно. Були часи, що й цього не було. Про це знають добре найстарші товариші з тих часів.

Довідавшись що сталося з «Робочим Народом», товариші з редакції «Робітника», який видавався тоді в Сполучених Державах, написали до мене, щоби я їхав до них до праці. Але цього я не міг тоді зробити, бо не мав грошей на дорогу і не мав громадянських паперів, щоби перейти кордон. Товариші з Екзекутивного Комітету УСДП почали вимагати від управи друкарні «Ранка» щоб мені дано працю в друкарні, де вже тоді набрався черенками «Робочий Народ» і друкувався на пресі «Ранка» і «Робочий Народ» і «Ранок».

Коли ж «Робочий Народ» відбився з друкарні «Ранка» і встановив наново свою друкарню, коли т. М. Попович іменем Екзекутивного Комітету УСДП і редакції «РН» запропонував, щоби я перейшов працювати до «Робочого Народу», то я радо на це погодився поминувши те, що в друкарні «Ранка» я мав більшу платню ніж та, на яку перейшов до праці в «РН». Це, товариші, є незаперечний факт і про нього знають всі товариші, що тоді працювали в газеті. Про це знає також Лобай, але сьогодні він нарочито бреше та перекручує факти так, як йому цього потрібно під теперішній момент.

За своє минуле я не маю чого ані боятися, ані соромитися. Побачивши, що цим він аж ніяк не підточить під мною організаційного ґрунту перед членством, Лобай кинувся до ще підлішого способу боротьби. Він говорить в своїй пашквілі, що я майже безконтрольно завбув фондами Видавничого Товариства, бо сам підписую чеки, та що у приватному житті я витрачаю більше грошей, як на це може дозволити моя платня.

На що обрахована ця брехня Лобая? Коли візьмете на увагу те, що Лобай випустив свої пашквілі якраз в часі започаткування пресової кампанії, що стане кожному ясним, що тут розходилося йому про те, щоби зрвати пресову кампанію, розходилося про те, щоби не тільки обматити мене, але й пошкодити нашим ор-

ганізаціям, нашим газетам, нашому загальному рухові. Перше всього моє приватне життя не є сховане від очей нашого членства. Мешкаю теж між членами, а не де в центрі міста. Обстановка в моєму мешканні відома для нашого членства, бо ж не одно організаційне зібрання, не одна раціона завава відбулася в мене в хаті. Марцепанами себе не папваю, в дорогих футрах (ні я, ні моя родина) не ходжу, в харті не граю, па біржі не спекулюю, а живу так як живе кожний з наших робітників, які працюють в організації такі довгі роки. Треба тямити ще й те, що цей крок Лобая розрахований не так для позискання симпатій і введення в бруд видавничих членів (які на місці бачать і знають), як членів поза Вінніпегом.

Коли у вересні 1918 року канадський уряд проголосив українську соціал-демократичну партію нелегальною і закрав її орган «Робочий Народ», поліція винила наїзд на друкарню «РН», на моє помешкання, на помешкання т. Поповича та ще одного товариша. Я не був тоді владом. Поліція настійливо приходила по два-три рази денно, шукаючи за мною. Скриватись там було трудновато і на основі порад товаришів я рішив виїхати потаємно до праці в майнах в Брул, Алберта. Говорю, таємно, бо в мене не було ніяких документів, за якими тоді навіть на поїздах перепитувала поліція.

В майні я працював десь до половини грудня. Товариші з Вінніпегу написали мені листа, що вже все притихло і я повинен вертати до праці в центрі. Я приїхав. Будинок Укр. Роб. Дому був вже на викирених, пригтовлялись до його відкриття. Але в час не було газети. Товариші почали розкозувати, що навіть платного оголошення української націоналістичної газети не хотіли нам помістити на своїх сторінках. Після парад з невеликою тоді громадою товаришів, на мою пропозицію, рішено приступити до видавання нової робітничої газети. Але як приступити до цього діла, коли оттавський уряд здавив тоді всю робітничу пресу і робітничі організації і на видавання газети в чужинській мові треба було отримати дозвіл від державного міністерства з Оттави. Ми порадились і рішили робити це за посередництвом Вінніпегської партії сід лейбор кависил, яка в той час була під проводом соціалістів, з якими ми втримували близькі зв'язки. Після якогось часу ми добилися свого. Оттава, після довгих торгів з тодішнім секретарем трейдс енд лейбор кависил Р.Б. Роселом, дала дозвіл видавати «Українські Робітничі Вісти» в двох мовах — українській і англійській. Гурт наших товаришів (як цього буде потрібно, то я подам навіть прізвища тих товаришів) відбув довге засідання, на якому обговорено план нової організаційної праці та видавання газети і розподіл праці. На цьому ж таки засіданні рішено, що Д. Лобай має бути редактором, а мене назначено

управителем. На цьому засіданні було рішено, що всі гроші, які будуть приходити до газети, я повинен вкладати до банку і робити всі виплати чеками за моїм підписом. Так і сталося.

Чому я про все це згадую? Тому, що сьогодні той самий Лобай, що вирішував це питання разом з другими товаришами, хоче представити мене в такому світлі, немов би я сам на свою руку розпоряджався фондами та підписував чеки. Це було 16 років тому назад і за весь той час ніхто ніколи не рішав інакше. За той час ми збільшили нашу пресу. За той час ми зорганізували окреме Робітничо-Фармерське Видавничо-Товариство. Мене далі назначено секретарем-скарбником Товариства і управителем наших газет. Рішали товариші, а не я самий.

За той час в нас відбулось 15 з'їздів нашої масової організації. Зразу на кожному з'їзді нашої масової організації, а потім, на кожних річних зборах Видавничого Товариства вибираю контрольний комісію, яка в часі між з'їздами та річними зборами контролювала всі приходи, всі гроші чи найменші розходи, перевіряла кожний виплачений чек, кожний ресіт. В довадок до цього на кожному з'їзді вибираю ще спеціальну комісію, яка наново перевіряла всі приходи, розходи, чеки, ресіти тощо.

За всі довгі роки всім редакторам і друкарським робітникам виплачувано кожного тижня платню чеками за моїм підписом. І ніхто ніколи ні з контрольною комісією, ні з редакторів, ні з робітників, ні з членів навіть словеском не робив заваги про те, чому то я підписую чеки самий. В Раді Директорів Видавничого Товариства був через кілька років Лобай, були й інші товариші, але ніхто ніколи своєю не виявив якого б то було неприємного впливу на мене. Це не була ніяка таємниця. Не говоріли, бо не було про що говорити.

Кожний чек, що його виписується, є нумерований. Коли кому виплачується чеком, то за тим номером номером залишається в чеківній книжці так званий «стоб», на якому записується, кому, за що і коли виплачено гроші чеком. Виплачений і змінений чек повертається з банку назад до нас і тоді контрольна комісія перевіряє чек і час виплати, і виплачену суму. В історії нашого Видавництва не було ще одного випадку, щоби по цьому питанні було щонебудь неясного.

А що ж сталося? Чого Лобай заговорив тепер, що я підписую самий чеки? Заговорив тому, що цього було йому потрібно, щоби кинути на мене підозріння, дивитись, мовляв, він, Навізьвський, самі підписує чеки. А чому ж Лобай, чи хотів би інший з товаришів ніколи не підляти цього питання на засіданнях, зборах чи з'їздах? Хіба ж я був би проти того, щоби чекі підписували себе троєх чи навіть п'ятьох товаришів? Лобай заговорив про це аж тепер, як відкотиться від нас і нашого руху, заговорив тепер, як став на становищу контрреволюціонера. Він тепер говорить багато, а бреше ще більше. Це все, що для нього залишилося.

Тому, що я був у проводі наших організацій і взагалі революційного робітничого руху, тому, що за останні два роки я розійшовся з Лобаєм політично, що між нами наступило принципіальне політичне розходження, тому треба тепер обкладати мене брудом, треба мене нівечити, треба вивести, що тільки попаде (не розбираючи в способам), треба кинути на мене тів підозріння.

Цікане те, що Лобай вибудував, щоби знизити мій авторитет в організації, мій організаційний стаж, мій вплив в організації. Він черпає з розумом говорити, що я завідую безконтрольно фондами. А коли це не казати йому, тоді починає говорити нахабачи про моє приватне життя, що я муну маю великі фонди з пенсії (Дивіться на 6-й сторінці.)

Минулого тижня відбулася у Вінніпегу річна конвенція Юнії Манітобських Муніципалів, в якій взяло участь понад 300 делегатів. Конвенція одноголосно ухвалила, щоби домогтися від провінціального уряду 50 пр. всіх податків, які уряд колектує від газоліну й автомобілів.

В розподілованні половини цих податків між міськими й фармерськими муніципалами, говориться в резолюції, уряд повинен базуватися на асесменті муніципалів, від якого вони платять так званий «муніципал комішнерс леві», тобто податок, який накладає на муніципалів міністер муніципальних справ. Пропорційально до того асесменту уряд повинен давати частину тих податків, які він має з газоліну й автомобілів.

Резолюцію внесли делегати муніципалу Вестборн. Вони пояснили, що муніципалі не можуть накладати податків на фермери, щоби в той спосіб дістати грошей на напругу і втримання доріг, по яких останніми часами їздять багато трюків з тягарями й дуже їх псуують. Таку саму резолюцію, заговорили ці делегати, прийняла була муніципальна конвенція минулого року, але провінціального уряду відкинув її, заявляючи, що він знаходиться в фінансових труднощах.

Конвенція прийняла резолюцію, в якій домогається права голосу в муніципальних зборах для фармерських синів і дочок, що мешкають на фермі своїх батьків, але в окремій хаті. Ще інша резолюція домогається, щоби провінціоальний уряд платив кошти шпиталю за тих хворих людей, які замешкали в муніципалі від 60 днів до одного року й не мають грошей, щоби самі могли платити за шпиталь.

Ще інша резолюція домогалася, щоби уряд дав право муніципалам заборонити полювання на ласиці. Ласиці є природними ворогами гофриків, які дуже плодяться й нищать велику кількість збіжжєвих засівів.

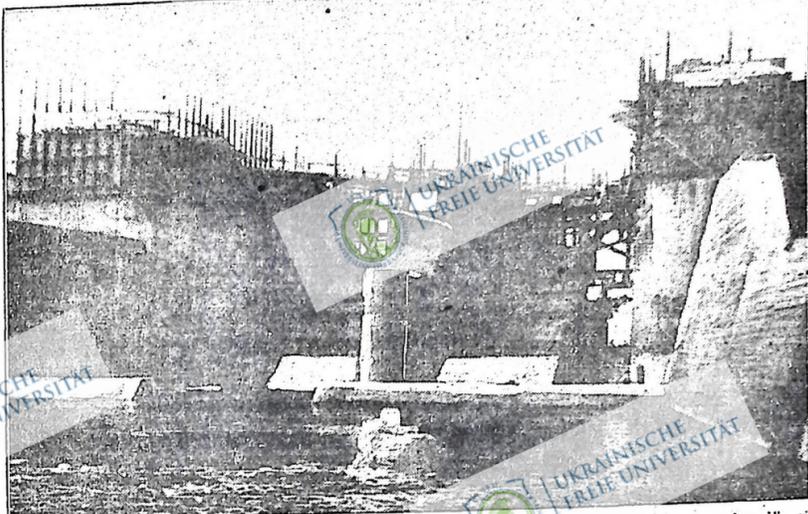
Кеняда Пекер: Ко., яка має велику скотобойню (різню) в місті й дуже цікавиться фермерами, але тільки тоді, як купує в них живий скот й робить на цьому добрий бізнес, запропала делегатів в гості до ферми фабрики й дала їм чимало перекусити.

Містер Е.А. МекФерсон провінціоальний скарбник і муніципальний комішнер зивав делегатів, щоби вони притримувалися гострої економії в заряджуванні муніципальних справах. Коли пани й панські прислужники говорять про гостру економію в муніципалах, то це означає, що муніципалі повинні ще більше зривати той мізерний реліф, який вони подекуди дають фермерам і то за ним треба обійняти порог муніципальних офісів не раз по кілька тижнів. Річні МекФерсоні хвалять таку економію муніципалів, яка перше всього платить банкірам проценти й так званий «муніципал комішнерс леві» до провінціоальної каси, а фармерські родини можуть бути голодні й неодагнені.

Говорачи про гостру економію в муніципалах, МекФерсон сказав, що находяться тепер люди, які пропонують різні ліки на теперішні фінансові труднощі. Деякі пропозиції в сій справі походять «з Москви» і Келгарі, а деякі МекФерсон не сказав від кого уряд Брекана бере пропозиції зривати реліф фермерам, майже зовсім заперестати будувати дороги, зривати школяр гренти, накладати двоцентровий податок на заробітну платню міських робітників, з якої вони ніяк вижити не можуть, продавати фарми за податок і т. ін.

Боротьбу зруйнованих фермерів проти високих податків, їхне домогання оподаткувати багатих, які не знають кризи й можуть платити податки, боротьбу за відповідний реліф, протест проти шаленого визиску фермерів і робітників капіталістичними галапсами, МекФерсон називає пропозицією, що обовязково мусить походити з Москви. Боїться пан міністр, що такі прийде той час, коли канадські трудящі підуть за прикладом бушних невільників царського режиму в Росії й пішлиють канадських панів та їхніх прислужників на зелену пашу.

ПЕРЕТВОРЮЮТЬ МОСКВУ НА ПОРТОВЕ МІСТО



Шлюзи каналу Москва — Волга, який з закінченням перетворить річку на навігаційний шлях океанських пароплавів, а Москву — на портове місто. Канал буде закінчений в 1937 році.

З муніципальної конвенції, що відбулася на днях у Вінніпегу

Минулого тижня відбулася у Вінніпегу річна конвенція Юнії Манітобських Муніципалів, в якій взяло участь понад 300 делегатів. Конвенція одноголосно ухвалила, щоби домогтися від провінціального уряду 50 пр. всіх податків, які уряд колектує від газоліну й автомобілів.

В розподілованні половини цих податків між міськими й фармерськими муніципалами, говориться в резолюції, уряд повинен базуватися на асесменті муніципалів, від якого вони платять так званий «муніципал комішнерс леві», тобто податок, який накладає на муніципалів міністер муніципальних справ. Пропорційально до того асесменту уряд повинен давати частину тих податків, які він має з газоліну й автомобілів.

Резолюцію внесли делегати муніципалу Вестборн. Вони пояснили, що муніципалі не можуть накладати податків на фермери, щоби в той спосіб дістати грошей на напругу і втримання доріг, по яких останніми часами їздять багато трюків з тягарями й дуже їх псуують. Таку саму резолюцію, заговорили ці делегати, прийняла була муніципальна конвенція минулого року, але провінціального уряду відкинув її, заявляючи, що він знаходиться в фінансових труднощах.

Конвенція прийняла резолюцію, в якій домогається права голосу в муніципальних зборах для фармерських синів і дочок, що мешкають на фермі своїх батьків, але в окремій хаті. Ще інша резолюція домогається, щоби провінціоальний уряд платив кошти шпиталю за тих хворих людей, які замешкали в муніципалі від 60 днів до одного року й не мають грошей, щоби самі могли платити за шпиталь.

Ще інша резолюція домогалася, щоби уряд дав право муніципалам заборонити полювання на ласиці. Ласиці є природними ворогами гофриків, які дуже плодяться й нищать велику кількість збіжжєвих засівів.

Кеняда Пекер: Ко., яка має велику скотобойню (різню) в місті й дуже цікавиться фермерами, але тільки тоді, як купує в них живий скот й робить на цьому добрий бізнес, запропала делегатів в гості до ферми фабрики й дала їм чимало перекусити.

Містер Е.А. МекФерсон провінціоальний скарбник і муніципальний комішнер зивав делегатів, щоби вони притримувалися гострої економії в заряджуванні муніципальних справах. Коли пани й панські прислужники говорять про гостру економію в муніципалах, то це означає, що муніципалі повинні ще більше зривати той мізерний реліф, який вони подекуди дають фермерам і то за ним треба обійняти порог муніципальних офісів не раз по кілька тижнів. Річні МекФерсоні хвалять таку економію муніципалів, яка перше всього платить банкірам проценти й так званий «муніципал комішнерс леві» до провінціоальної каси, а фармерські родини можуть бути голодні й неодагнені.

МЕКЕНЗІ КІНГ ЗРЕОРГАНІЗУВАВ ПШЕНИЧУ РАДУ

В.Д. Айлер, міністр торгівлі і промислу в ліберальній уряді Мекензі Кінга оповістив минулого тижня склад нової пшеничної ради. Джеймс Р. Морей став головою пшеничної ради, Джордж Г. МекАйноу його заступником, а А.М. Шо назначено третім членом ради. Перші два походять з Вінніпегу, а третій з Саскачувану.

Одначасно Айлер заявив, що нова пшенична рада матиме таку програму: продавати пшеницю, щоби добитися «нормального» рівня пшеничної надійки. Вона продаватиме канадську пшеницю по конкурентних цінах й не буде тримати її високо понад ціну за іншу пшеницю на світових ринках.

Цю дипломатичну мову міністра торгівлі треба розуміти так, що нова пшенична рада буде домушати канадську пшеницю на світових пшеничних ринках, але іншаким не зможе її продати. Канада конкурує, то продає той, хто тамше продає.

Уряд Мекензі Кінга скасував чотири пшеничну раду з сімох людей, яку створив був уряд Бенета. Йі місце заступив пшеничний комітет з міністрів В.Д. Айлера, Джеймса Гарвінера, Томаса Кріфера і С.А. Домінга.

Новий голова пшеничної ради

року, канадський уряд мав на руках пшениці, яка коштувала його около \$200,000,000. Таку запну зробив бушний прем'єр Бенет перед закриттям останньої сесії парламенту. Сидючий уряд не зробив подібної заяви від себе, чи зашла яка зміна в цій справі до того часу, як він перебрал владу. І мабуть не зробить, хоч будучи в опозиції, ліберали домогалися від уряду Бенета повних інформацій відносно МекФарлендових спекуляцій на вінніпегській збіжжєвій біржі, кількості пшениці на руках уряду, та що вона коштує уряд. Мабуть ліберальний уряд буде тримати в секреті всі спекуляційні операції цієї Морей, як не будуть відомі з МекФарленду.

В ПОЛЬЩІ ЗРОСТАЮТЬ АНТИСЕМІТСЬКІ РОЗРУХИ

Варшава, 2 грудня. — Анти-семітські заворушення в Польщі зросли до того ступня, що деякі місцеві влади не можуть дати собі ради. В околицях Опочно і Одживоль анти-семітські демонстрації, не зв'язані на місцеву поліцію, біли євреїв і нищили їхні майно. Коли приїхали державні поліція, демонстранти почали атаку на них. В наслідок цієї боротьби 4 антисеміти вбито й багатьох ранено. Поліція арештувала ряд провідників заворушення.



Понад 3,000 робітників кравецьких робітників в Нью-Йорку вітають свого провідника (в горі з ліва) Л. Антоніні, який тільки що повернувся до Сполучених Держав з Белгії, де відбувся антифашистський конгрес закордонних італіанців.

НЕ ГРІХ, А ГОЛОД Є БАТЬКОМ СУЧАСНИХ ЗЛОЧИНІВ

Під таким заголовком помістив "Кур'єр Поранни" велику статтю, з якої витікає подальше наше читання. "Велику більшість в кожній в'язниці творять люди, які в певній або іншій спосіб порушили приватну власність. П. Кміта подавав у 1932 р. в "Епоці", що за крадіж у 1930 р. сиділо в центральних і східних в'язницях 56 відсотків усіх засуджених, у полудневих — 45 відсотків і в західних 36 відсотків. Нема сумніву, що цей відсоток зростає, бо в останніх роках господарська скрута ще більше загострилась і велика частина населення не може знайти праці, щоб заробити на прожиток. Тому нині безробітні засуджують в'язниці і збільшують кількість тих, які в такій або іншій спосіб порушили приватну власність. Найбільший контингент в'язнів дає приміраюче голодом село, якого мешканці відсиджують у в'язницях за провини присвоєння збіжжя на засів, за потягнення річка з ліса, за спритні коморникові ексекторів, який тягнув останню корову, єдину кормилецьку голодних дітей. По в'язницях сидять безробітні вуськоди, які не хотіли красити і добувалися до поклада вугілля і нечинних уже копальців. Саме вони відсиджують нині по кілька тисяч по в'язницях різних округ апеляційних судів.

Чи такі люди мають за що відсиджувати у в'язницях? — питає авторка.

— Ні! То господарська скрута, безробіття, нужда і голод понахилили більшість в'язнів до преступників до конфлікту з законом, бо в чесний спосіб не можуть вони заробити на прожиток для себе і своєї рідні. І тому суспільність повинна голосно домагається опорожнення в'язниць, широкої амністії для тих жертв господарської скрути і нужди, для тих в дійсності невинних людей, які мусять попасти в конфлікт з законом.

ЗА ДЕРЕВО І ЗА КОРОВУ

На доказ свого слушного домагання авторка наводить такий уривок репортажу 90-літнього старика в лаптях і зарібнім кафтані.

— За ліс, дорогий паночку, за ліс.

— Кралісьте дерево з ліса?

— Ні! Ми не крали, ми тільки брали дерево на опал.

Звичайна історія на східних землях. І саме такі джентельмени у лаптях виповнюють третину криміналів і все "за ліс".

...Не помогли плачі, проханя і заклинання. Солтис закинув постороню на роги красулі. Тягнув. Корову жалібно ричить. А вона — говорить засуджений газда — на передівку єдина кормилецька ролдини. В хаті четверо дрібних дітей. Тому не можна її забирати — пояснюю людям. Але вони якби нічого не сталося — дали тягнути корову.

Розлука затемнила ум. Білка помандрував газда з коровою. Дістав рік криміналу.

Таких картин можна наводити безліч.

Так описує "Кур'єр Поранни" лише не додає, що причиною того всього є капіталістичний лад і не амністия мала чи велика може усунути це лихо, але зміна суспільного ладу на кращий справедливий, соціалістичний.

ПО \$16 ДОВГУ НА КОЖНОГО МЕШКАНЦА КАНАДИ РІЧНО

Торонто, Онт., 3 грудня. — На річній конвенції жіночої секції Юнайтед Фармерс оф Онтарио промовляла вчора мре. О. Гайнд, делегатка з Честера, Онт. Вона закликала делегатів, щоб робили все можливе, щоб забезпечити мир. Вона, між іншим, сказала, що Канада наробила стільки довгу у минулій війні, що на кожну особу в Канаді припадає платити по \$16 кожного року.

Куди тягне лобаївщина?

(Продовження з 5-ї сторони.)

домого джерела. А який на це доказ? А нащо йому доказ! Він же тому говорить натяками, а не твердженнями. Лобай добре знає, що я не розпоряджаюся фондами безконтрольно, він добре знає про те, що я не маю ніяких схованих грошових джерел, знає, бо ми довгі роки жили дуже близько з собою і знаємо один за одного про чужий крок. Але він поступив в цьому випадку так, як поступали всі ренегати революційного руху завжди в минулому. Він ані на крок не зійшов з шляху всіх його попередників, що також відбитились від революційного робітничого руху.

Така тактика ренегатів була в минулому, такою залишилась і по сьогодні: обмстити своїх політичних противників болотом, оббихати їх, щоб підорвати до них довіру, викликати в організації різного роду сумніви до провлад, послабити організації, а там вже легше буде стягнути ті організації на той контрреволюційний шлях, по якому покотився Лобай і всі ті, хто з ним. Хотів би був Лобай підняти якенубудь питання, чи то про мене, про мене минуло, чи теперішнє життя і ставловине, то він міг це зробити в організації. Нічого не стояло йому на перешкоді. Він цього не робив і не зробив. Він і тепер цього не робить, а тільки похмуро публічно нахаляво таким розрахонок при чині свого пашквілі, викликає з організації Навісіаського, Шатувського, Лисея і других, а тоді я (Лобай) поверну назад до вас і будемо вже обговорювати політику Сталіна, поді на Радянській Україні, методи колективізації на Україні і їх наслідки; поговоримо, хто такий Постишев; поговоримо про голод, про смерть Скрипника, Хмельного, про національну політику на Радянській Україні тощо. І обговорюватимемо ці питання так, як обговорює їх українська контрреволюційна фашистська преса, але робити це будемо вже без Навісіаського,

Шатувського, Лисея і других, сунаха, то я є відповідальний за те, що зробив Лобай? Хіба ж я казав Лобаєві виступати перед зібранням делегатів з контрреволюційною промовою, або хіба я казав Лобаєві писати проти Комінтерну і Сталіна, проти Радянської влади і її національної та господарської політики, проти ліній компартії Радянської України та її вождів?

Здиву я на Радянську Україну і стрічався з Ірчаном. Ізділа ціла наша делегація і теж стрічалась з Ірчаном. Так що ж з цього? Треба згадати одно, що хто тільки їздив на Радянську Україну з Канади і Сполучених Держав і був в Харкові, то завжди заходив також і до Ірчана. Чи можна так безглуздо думати, що ми заходили до Ірчана тому, що його пізніше викрито як шкідника і покарано? Лобай силкується пов'язати мене з УВО тому, що я стрічався в Берліні з Букшованим, якого потім арештовано на Радянській Україні і який призначав, що він був організатором УВО.

От як виразно говорить Лобай: "всіх близьких приятелів Навісіаського..."

І я маю багато друзів і товаришів на Радянській Україні, в Радянському Союзі, яким нічого не сталося, яких не арештовано. Вони працювали і далі працюють в різних галузях соціалістичного будівництва на Радянській Україні і в Радянському Союзі. Арештовано й покарано тільки шкідників тоді, коли їх викрито.

На Радянську Україну їздив не я один тільки. Їздили й інші товариші з Канади і Сполучених Держав. Вони теж стрічалися тоді з деякими людьми, яких потім арештовано й покарано як шкідників. Чи можна тут клеїти їх з якимись шкідниками на Радянській Україні? А от вам приклад: Данило Лобай був моїм близьким приятелем і товаришем через довгі роки. Нарешті Лобай відкотівся від революційного робітничого руху, поставив перетин і перейшов на позицію контрреволюціонера. Чи тому, що я був попередно з Лобаєм в близьких сто-

рідній Україні.

Як до цього прийшло? Послухайте, бо Лобай говорить тепер, що я сам придумав в 1933 р. поїздку до Європи, що я придумав сам причину для неї та що організація зовсім не планувала мене висилати. Виходить з Лобаєвої брехні так, що я так самий собі поїхав. Лобай не тільки що бреше, але ще й промовкує. Знаючи серед яких політичних умовин ми живемо в Канаді та серед яких умовин існує Комуністична Партія Західної України, Лобай думає, що я не зможу заговорити про це; він думає, що закриє мені рот і так пройде номер його політичної брехні, якою він хоче мене дискредитувати.

В 1931 і 1932 роках уряд Польщі розторощив до шенту легальний робітничо-селянський рух на Західній Україні та закрив всю легальну робітничо-селянську пресу. Арештовано багато комуністів і провідних працівників в легальних прибудівках. Між нашою організацією ТОДОВИРНАЗУ а рухом в старому краю наступила перерва. Ніяких зв'язків з організаціями, хоч наші товариші писали листи за листами. Ніяких зв'язків з МОДРОМ на Західній Україні, ніяких зв'язків з політв'язнями в тюрмах, ніякої преси, ніяких стокраєвних кореспонденцій ні відомостей для нашої преси в Канаді. Наступила організаційна ізоляція. ТОДОВИРНАЗУ в його праці в Канаді почала підупадати і за недостатці зв'язків з західньо-українським рухом.

Товариші з Головної Керуючої Ради ТОДОВИРНАЗУ почали серйозно застановлятися над тим, щоб післяти до старого краю когось з товаришів встановити зв'язок, а попри це обговорити й наладити багато інших питань так на Західній Україні, як і на Радянській Україні, про що я скажу пізніше. Над зреагуванням цієї думки я тоді серйозно не заставлявся, бо в нас було багато інших справ, що їх треба було реалізувати таки тут на місцях в наших організаціях. Це питання

вий орен. На будинках пізнати сліди світової війни, стіни подравлені кулями. На мурах написані російською мовою з підписами солдат і датою 1 серпня 1914 року. На другому поверсі багато написів німецькою мовою, що залишилися після німецьких фельд-батальйонів. Тепер тут була кухня для в'язнів. Ідальна частина у великому помешканні без дверей, де стояли столи і лавки.

На снідання діставали юшку і чорний, як земля хліб. Юшка це в дійсності була вода з домішкою муки, заправлена смердючим салом, або квасним тістом з пекарні (журек). Виглядала вона як найгірші помий. В 12 годин був обід, який складався з картопляної юшки або саламахи (крупа, картопля, заправлена смердючим салом, при чому як би не сморді та не хробакни, то її не знати б було, чи вона заправлена). В 6 годин вечера — знову рідка юшка. Три рази на тиждень давали юшку темної фарби і звали це — кавою, а до неї кусочок снуру.

Навіть підчас світової війни не було такого голоду, як у нас. Кожний, виснажений тріккою працею й побоями, біганиною і змученням, гримав камінями, коли б міг. Підчас обідів дивилися на їжу, як на дорогоцінний скарб. Хто ж хотів вишкрябати котюл, де варилася їжа, той діставав порцію побой.

Цивільне населення мусіло здалека обходити табор і не могло нічим допомогти нам. В наш час в селлах патрулювала поліція й шпик. В таборі були й люди досить заможні, що могли купити собі хліба, чи щось іншого, але не гроші, що в'язні мали, були відібрані. Одержувати пакунки з волі було заборонено.

Такі люди, що на волі звикли жити по буржуазному, в таборі ставали злудними. Крали не тільки на кухні, але прямо з їх рук. Не було жодного випадку, щоб комуністи крали у в'язнів. Зате, в крадіжках промислюєся єдеки. Ось кілька прикладів.

На початку Грефнер призначив кухарями для в'язнів тільки єдиних фашистських шовчанців з ОНР. Цивільні кухарки були єврейки С. Росман, єврейка з Варшави, редактор "Шагфери" Міштерманський, Двормага з Варшави, режисер студент Левадоський з Мелзі, власник Великопольської фабрики мила з Познаня, та ще кількох інших. Ці панове крали цукор, вибірали крадік куки солощини; краючи хліб на порції по 40 дкг, зрізували ще з тих порцій для себе. Підчас видачки їжі, давали своїм людям густе й поше менажжя, а жидівським товаришам давали пів менажжя одної води.

(Далі буде.)

ФЕДІР МАЛИК

товаришів з Керуючої Ради так тягнулось аж до початку 1933 року. Нарешті на засіданні бюро, до якого входили представники всіх наших організацій, товариші з ТОДОВИРНАЗУ предложили спільне обговорення своєї позиції вислання товариша до старого краю. На цьому засіданні бюро я не був, бо мав тоді засідання в іншому комуністичному комітеті.

До чого точно тоді товариші договорились, я не знаю, але наступного дня т. Ленартович, який був протоколярним секретарем Головної Керуючої Ради і секретарем бюро почав мене перекопувати, що нема іншого виходу, як вислати одного товариша до старого краю, а тим товаришем повинен бути я. Він подав тоді багато пропозицій, чому яказав я, а не хто-інший повинен поїхати. Я вплинув Ленартовичу, що поки таке питання дефінітивно вирішувати, то в першу чергу треба його обговорити в центрі передової організації канадського пролетаріату, якого я є членом і зидки я нещодавно повернув з нарад. Якщо там товариші вживатимуть таку пропозицію хосенною, то я підпишусь тоді рішучо нашою бюро.

Переписка з центром в цій справі забрала біля 10 днів. Центр цю пропозицію одобрив і аж тоді скликаю це раз бюро, обговорено до подробиць план поїздки і остаточно вирішено, що я маю поїхати і виконати всі ті обов'язки, в такому дусі і після такого плану, як ми його спільно обговорювали. А які ж це обов'язки я мав виконати на Західній Україні і на Радянській Україні?

(Далі буде.)

ПЕРЕДАЛИ ВЛАДУ ФАШИСТАМ

Ковно, Литва, 30 листопада. — Литовський уряд погодився передати владу Мемелю в руки фашистів. Литовський губернатор Курквашкаєс назначив вчора до директоріату всіх німецьких фашистів. Хоч фашисти становлять велику більшість, але литовський уряд зразу не хотів дати фашистам влади, назначуючи литовців до директоріату.

Що я бачив і пережив у Березі Картузькій

4. КАТОРГА

Відділи в'язнів, що виходили до праці поза табором, йшли у військовому порядку з лопатами й джаганями на плечах. Попереду й позаду йшли поліцейці на конях, по боках сильний кордон пішої поліції з багнетами на рушницях і чотирима легкими кулеметами.

Праця полягала на будові нової шоси — треба було копати рови, усувати з дороги старе каміння. На Поліссі є величезні болота й трясовища. За Березою Картузькою між болотами протікає невеликий струмок. Тече він поід руїнами якогось старого монастиря. Цей струмок в'язні мусили регулювати. З лопатами в руках нас загнали в багна прокопувати ширше русло. В тім багні не можна було встояти, кожний заграв до половини. Холодне багно ломило кістки, шкіра тріскала, ноги пухли, а поліцейці сміялися час від часу викликаючи когось на сухе місце для заспокоювання своїх садистських притх.

Відділ в'язнів, що працював поза табором, ціла доба діяв праці, що тривала від рана до вечера не діставав жодної їжі. Тільки ввечері, коли поверталися до касарнь, діставали дві порції юшки за обід і вечерю. Тільки вже восени обід почали привозити на поле. Робилося це так — на тяжкий військовий віз ставили котли з юшкою, одного в'язня впрягали в голоблі, а два йшли воза ззаду. Їх ескортували чотири поліцейці, які підганяли в'язнів нагайками, наждажаючи на них кінями, аби швидше везли воза.

Дорогою, де працювали в'язні, ніхто не міг ні пройти, ні проїхати. Селяни мусили обходити здалека полями, а хто не обходив, той був битий поліцейцями.

Праця була страшно важка. Виснажений голодом, побитий колішним маршем до місця праці, в'язні не міг навіть рухатися. Кожний поліцейці бив тук командантом, кожний приказував кожний бив і змучався, як йому забажалося. На працю тисли в усюку ногу. Інспектор Грефнер сказав відсерго, що йому не залежить на продуктивності праці, але тільки на тому, щоб кожний безумітно "робив", рубав жаганами, чи працював лопатом, не сміючи ні на хвилину відпочити.

В'язні, що мусили перекочувати з одного місця на друге з лопатом чи жаганом в'язнів, які по дню носили каміни, не в'язні, бо їм подало чи навіть вишкрябали їжу, треба було обов'язково бити їх, аби вони не бігали, того

били й давали кару на місці. Кара полягала в тім, що в'язень під побоями мусів бігати від одного поліцейца до другого, лягати в болото, сідати до води, бігти на греблю насипаного штру, а з неї під команду "падний" — падати головою вниз. А крім цього діставав ще карний рапорт, а там від інспектора Грефнера темницю й піст.

Знущання підчас праці й виточеними катівськими методами особливо відзначилися поліцейці Комаровський і Шайнер. Шайнер — це молодий поліцей, родом зі Львова. Цей найгірше знущався над комуністами. Одного разу Шайнер був командантом при коланні ровів на дорозі, що веде до залізничного двірця в Березі Картузькій. Ходив з палицею і виглядав бітти в'язнями комуністів. Найбільше діставалося від нього товаришам жидом. Після жорстокого знущання над в'язнем Йосефсбергом, адвокатським концепіентом з Дрогобича, й іншими, раз підійшов він до в'язня Яблонського зі Львова (бувши сержанта легіону), що вже не раз сидів за революційну діяльність під закидом комунізму, та спитав його, чому не робить. Яблонський відповів, що робить, але Шайнер: "як же ти робив, коли стоїш" і почав його бити. Закував його в кайдани і чинив весті до табору. Там Яблонського заперили на 5 днів до темниці, а Шайнер хвалявся, що кожному в'язне комунізм з голови.

Крім того, що місці праці був ще тайний агент поліції з носом. Цей агент "забавлявся" з в'язнями, цукуючи на них пса. Нацькований пес кидався на в'язня, ловив його за горло, кидав на землю, кусав за руки й за ноги, тягав по до розі, і чим більше в'язень боронився, тим гірше гриз його пес. Поліцейці тільки дивилися та сміялися. Пролетарського в'язня Рахміля Брачка із Варшави патронуєний агентом пес не тільки мичіло покусав і подер вбрани, але так довго над ним знущався, що той страив припадок, на губах йому набігала піна. В наслідок цього Брачек дістав якусь хворобу (офіційно наданку), в приетунах якої він падав на землю, бився в корчах і як шалений кричав яким незрозумілим слона. Цей випадок інциденту він продовжав більше тижня в кімнаті для хорих, але й тоді Грефнер на наказ його симулянтном та грозив карою, темницію й постом.

Скаржитися, ясна річ, не було кому, бо це означало йти від мешного до більшого ката. Хто відважувався на будь який протест, того вже було нещасливим до...

5. ЖАХЛИВИЙ ГОЛОД

Дві скарби, що на парату збудовані касарні, на яких сиділи ці місяці, де колись був двугла-

Федір Малик

Федір Малик

Федір Малик

Федір Малик

Різні Вісти

Наслідком сильних морозів, що виступили в Румунії, проявились там масово вивки. Вони нападають на села і роздирають худобу. Біля міста Берладу в Молдавії повинилися через диків, що теж добранються до людських осель. Селяни, озброєні в сокири і коси, вигнали непрошених гостей, але все таки дикі поранили одного хлопця і 14-літнього хлопця.

Цивільну літваську управу в Крестовані. Сталося це в середу ввечері. Після переведення люстрації громадської господарки арештовано солтиса, його заступника, секретаря і касієра. Вони здефрандували 10 тисяч зол., фальшували громадські книги.

В місті Кремені в Україні сталося таке: Праць в'язнів відрабили в селі, боку в категоріях і дітей. Як шпик повогословлене вино з чаєм, навіть дістав сильних болей в шлунку. В'язні лікарі переколювали жолудок і наїдали грибів у вині. Хтось дошпав... Так агнував колись римський пан, Олександр Шостий.

До Болехова, долітвського пошта прийшов "поборник" скарбового уряду, заборник або гроші — або фант. В останім господарстві забрав січкарно на віз, але знішлось щось, 10 жінок і зробили наступ: скинули зайняту січкарно і хотіли потурбувати ексекютора. Та надійшла поліція і припинила жіночу розруху.

